

Nieuw sociaal ruimtelijk economisch beleid “pilot voorkantsturing” – stap 2

Commissie EMS

Werksessie 14-04-2021

Technisch vragen uur 07-04-2021

Informatiepakket

Leeswijzer

De hoofd-thema's zijn dezelfde als die op de groene post-its. De indeling van de 4 kapitalen is ook hier weer een pragmatische. Enkele thema's zijn tussen de kwadranten geschoven. Sommige kwadranten werden erg vol.

Bij enkele geclusterde thema's zijn meerdere sub-thema's te onderscheiden; deze zijn in de groene titelbalk tussen haakjes weergegeven.

Bij enkele thema's zijn er op regionaal niveau geen data beschikbaar. Dat zal bij die betreffende thema's worden aangegeven. Bij sommige thema's zijn er op deze korte termijn helemaal geen bruikbare data beschikbaar en zijn nu geen feiten en cijfers opgenomen.

Inhoudsopgave

Economisch kapitaal – sheet 3 t/m 17

Sociaal Kapitaal – sheet 18 t/m 29

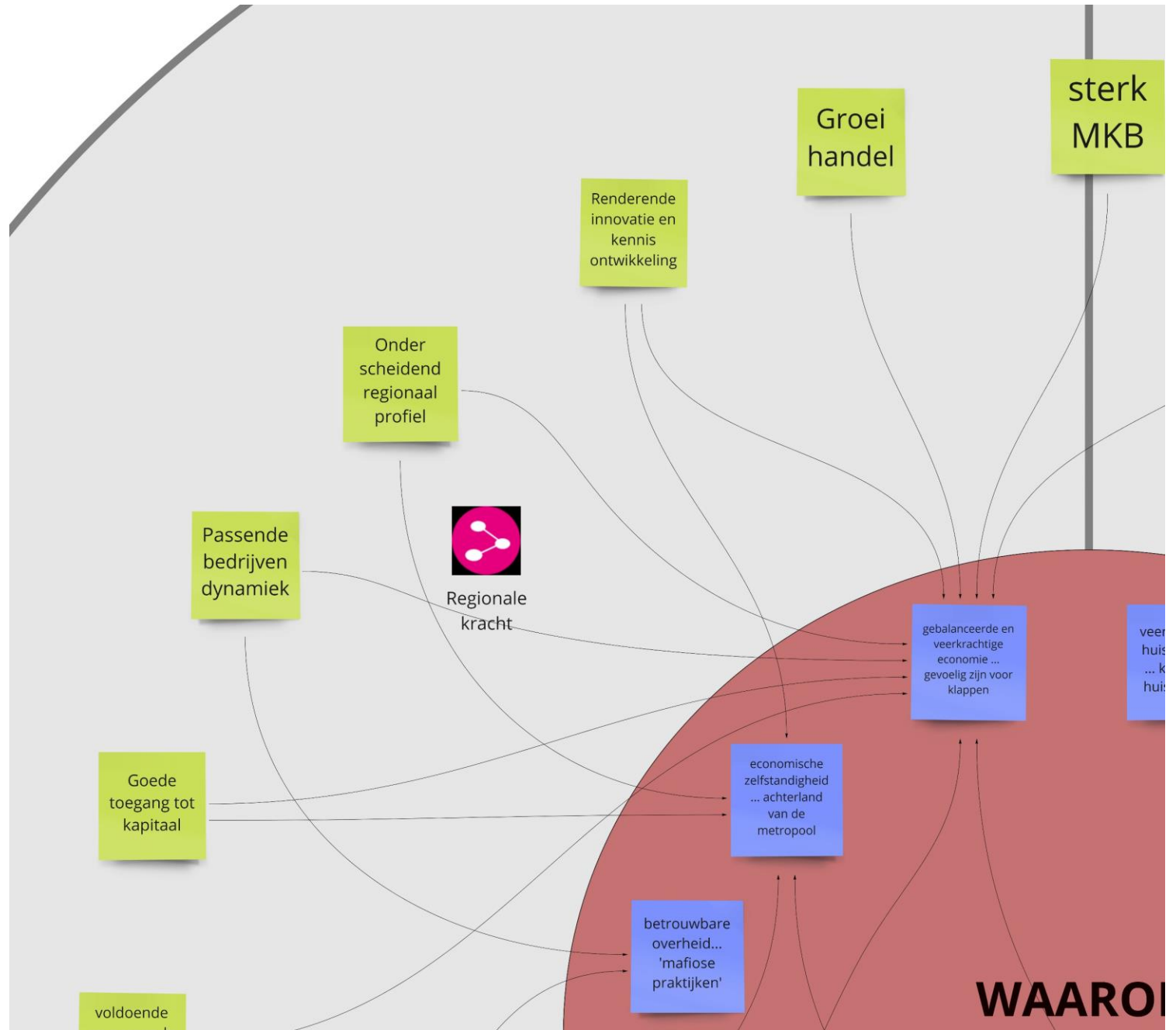
Menselijk Kapitaal – sheet 30 t/m 43

Natuurlijk kapitaal – sheet 44 t/m 59

Algemene feiten en cijfers – sheet 61

Ambtelijke
verwerkingsslag o.b.v.
opbrengst werksessie
3 maart en 24 maart
met de commissie
worden gedaan.

Achterliggende
waarden geclusterd
en doelen (WAT)
geclusterd op thema.

Passende bedrijven dynamiek

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- De provincie heeft geen wettelijke taak.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Financiering: De provincie participeert in het MKB doorstartfonds. Sinds de Coronacrisis neemt de provincie actiever deel binnen RWF verband dat voornamelijk tot doel heeft bedrijven te helpen om werknemers aan het werk en bedrijven draaiende te houden.
- Acquisitie: De provincie speelt een rol in de acquisitie van internationale bedrijven. Leads komen terecht bij Horizon via de NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency en onderdeel van RVO)

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Gemeenten (hebben primair contacten met de bedrijven) , EZK/RVO

Welke partijen zijn direct betrokken?

- UWV, RWF, onderwijsinstellingen, Horizon, NFIA

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werknemers en bedrijven.

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- CNV, werknemersorganisaties, werkgeversorganisaties

Bedrijvendynamiek

Huidige situatie

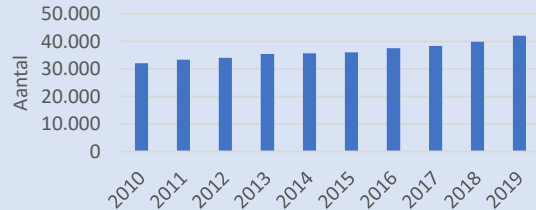
Aantal vestigingen per gemeente, naar grootteklasse (aantal banen)						
	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde
Eenmans- bedrijf	15.690	2.685	5.220	3.065	955	1.690
2 t/m 9	4.070	1.155	1.690	1.620	640	785
10 t/m 49	870	250	420	345	150	160
50 t/m 249	220	30	115	65	40	25
>250 of meer	30	5	15	10	5	5

- Ruim 42.000 vestigingen van bedrijven en instellingen in Flevoland (2019)
- Dit betreffen vestigingen van bedrijven en instellingen (ook overheid, zorg, etc.)
- De handel, vervoer en horeca (22%) en zakelijke dienstverlening (22%) hebben het grootste aandeel, gevolgd door overheid & zorg (17%)
- Ruim 29.000 vestigingen betreffen eenmanszaken; 570 vestigingen hebben meer dan 50 werknemers
- In 2020 waren er ruim 6.000 startende vestigingen, tegenover ruim 4.200 'stoppers'.
- Almere goed voor ongeveer de helft van aantal Flevolandse vestigingen

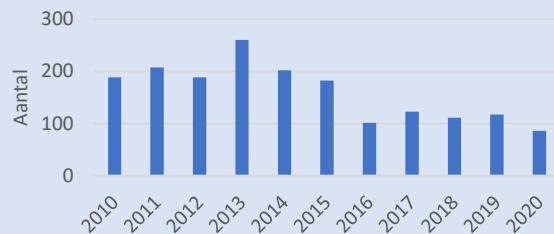
Bron: Vestigingenregister FL, LISA

Ontwikkelingen

Vestigingen van bedrijven en instellingen in Flevoland

Faillissementen in Flevoland, 2010-2020

- Totaal aantal vestigingen in Flevoland blijft groeien. Vooral na 2015 forse jaarlijkse toename.
- Net als in de rest van NL nog geen impact COVID-19 zichtbaar in aantal faillissementen. Vermoedelijk 'dempende' steunmaatregelen voor het bedrijfsleven het effect.
- Economie in Flevoland draaide afgelopen jaren op volle toeren, wat zich vertaalde naar relatief weinig faillissementen.
- Faillissementen omvatten niet alle stoppers: als we kijken naar alle opgeheven bedrijven zien we dat in 2020 12% meer stoppers waren dan in 2019. Veel eenmanszaken.
- Ondanks COVID-19 waren er in 2020 meer startende bedrijven dan in 2019 (o.a. veel webshops)

Bron: CBS, Vestigingenregister FL & LISA

Onderscheidend regionaal profiel

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- De provincie heeft geen wettelijke taak. In het economisch programma is gekozen voor generiek MKB beleid passend bij de samenstelling van het Flevolands MKB.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: Naast het generiek stimuleringsinstrumentarium heeft de provincie specifiek aandacht voor economische ontwikkeling van de sectoren maritiem, logistiek en Agro en Food.
- Samenwerken: Via de regiodeal Noordelijk Flevoland werkt de provincie samen met het bedrijfsleven, onderwijs, kennisinstellingen en sociale partners aan een duurzame verbetering van het perspectief van burgers en bedrijven.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Het Rijk (ministeries van LNV, I&W, BZK, EZK en J&V)
- Gemeenten

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Bedrijfsleven, clusterorganisaties

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werkgevers en werknemers in betrokken sectoren

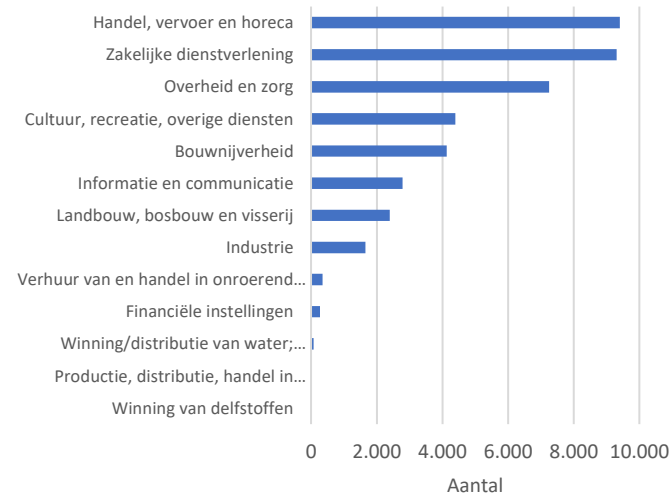
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Onderwijsinstellingen, brancheorganisaties.

Onderscheidend regionaal profiel

Huidige situatie

Vestigingen van bedrijven en instellingen in Flevoland, 2019

- Ruim 42.000 vestigingen van bedrijven en instellingen in Flevoland (2019)
- De handel, vervoer en horeca (22%) en zakelijke dienstverlening (22%) hebben het grootste aandeel, gevolgd door overheid & zorg (17%)
- In Flevoland hebben de zakelijke dienstverlening en de groot- en detailhandel een opvallend groot aandeel in het totaal aantal vestigingen in vergelijking met Nederlands gemiddelde
- Zakelijke dienstverlening in Flevoland goed voor 20% van vestigingen, gemiddeld in NL 15%. Groot- en detailhandel 20% vs 18%.
- Landbouw iets groter dan gemiddeld: 3,3% vs 2,6%

Bron: Vestigingenregister FL

Huidige situatie

Sectoren met grootste aandeel in BRP Flevoland, 2018

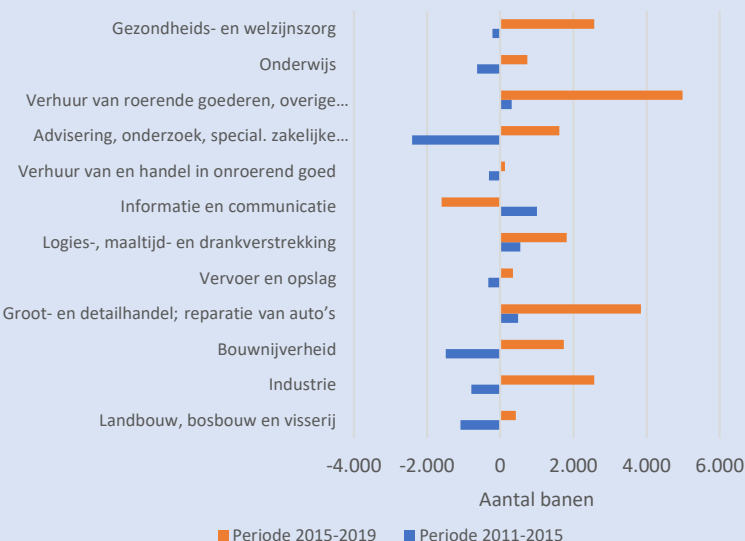

- Sectoren met het grootste aandeel in de totale Flevolandse toegevoegde waarde (BRP) zijn de groothandel (13%), overheid (8%), onderwijs, en detailhandel (beide 6%)
- *Het overzicht hiernaast bevat niet alle Flevolandse sectoren, maar enkel de sectoren met het grootste aandeel*

Bron: CBS / SEO

Ontwikkelingen

Selectie van sectoren met grote fluctuaties in periode '11-'15 vergeleken met '15-'19

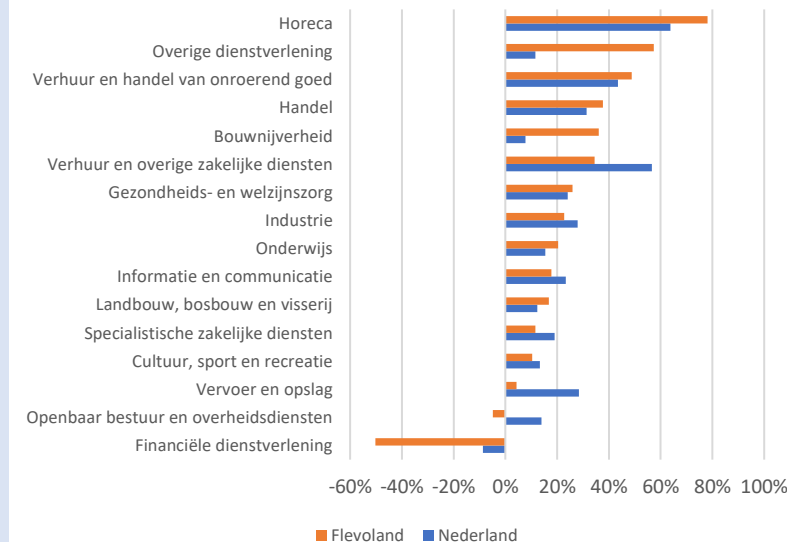

- Flevoland kent een aantal zeer conjunctuurgevoelige sectoren: hier groeit het aantal banen hard bij economische voorspoed, maar daalt het aantal relatief hard bij krimp.
- In de periode 2011-2015 vertaalde de crisis in Flevoland zich naar een afname van banen. Na 2015 trok de werkgelegenheid weer aan, met in recente jaren recordgroei cijfers.
- In Flevoland kennen o.a. de bouw, de industrie en de zakelijke dienstverlening kenden de sterkste mate van hoge pieken en diepe dalen gedurende de conjunctuurgolven.
- Verder zien we in de periode 2015-2019 het aantal banen sterk groeien in de uitzendbranche, de groot- en detailhandel en de zorg

Bron: Vestigingenregister FL

Ontwikkelingen

Ontwikkeling Bruto Toegevoegde Waarde per sector, 2010-2018

- In bijna alle sectoren is de toegevoegde waarde gegroeid tussen 2010-2018, m.u.v. de sectoren overheid en financiële dienstverlening
- De toegevoegde waarde is het hardst gegroeid in de horeca, overige dienstverlening, en verhuur en handel van onroerend goed in Flevoland.
- Vooral in de overige dienstverlening en de bouw, maar ook horeca, was de relatieve groei veel hoger dan gemiddeld in Nederland
- Ondanks groei, bleef de groei in sectoren verhuur en overige zakelijke diensten en de vervoer & opslag achter bij de groei van NL.
- De afname in de financiële dienstverlening in Flevoland is opvallend groter dan gemiddeld, en ook de afname bij de overheid is opvallend.

Bron: CBS

Voldoende en passende werkgelegenheid

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Provincie heeft geen wettelijke taak en creëert, behalve in de eigen organisatie geen directe werkgelegenheid

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: Het neveneffect van het instrumentarium van het Economisch Programma Flevoland is banengroei.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk en gemeenten (creëren ook niet direct banen, maar streven hetzelfde na)

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Werkgevers

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werkzoekenden en werknemers

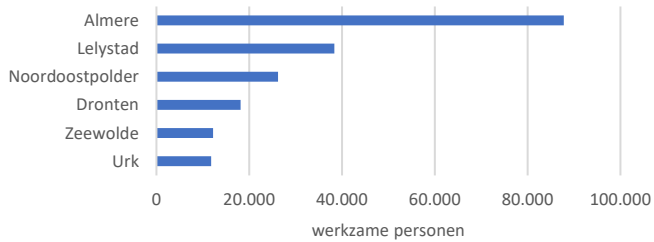
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- VNO-NCW, Werknemersorganisaties, vakbonden

Werkgelegenheid

Huidige situatie

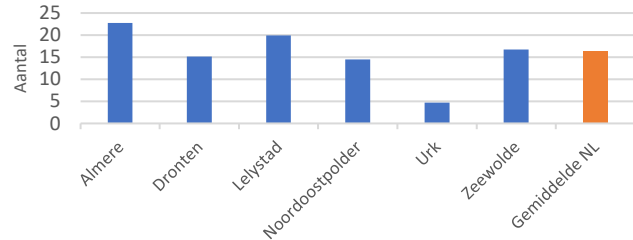
Aantal banen per gemeente in Flevoland, 2020

- Momenteel 194.425 banen in Flevoland, waarvan groot deel in Almere.
- Sinds vorige crisis initieel relatief hoge werkloosheid tov NL gemiddelde, maar banengroei sindsdien zorgt ervoor dat werkloosheid weer harder dan gemiddeld afnam en richting NL gemiddelde kroop.
- Nu nog wel WW-uitkeringen dan gemiddeld: 19,6 per 1.000 inwoners in FL, tegenover 16,3 in NL (stand januari 2021).
- Werkloosheidspercentage ook iets boven Nederlands gemiddelde, en sinds COVID-19 gestegen (4,1% om 3,8%).
- Verschillen tussen gemeenten: in Almere en Lelystad relatief veel WW-uitkeringen per 1.000 inwoners, in overige gemeenten (vooral Urk) minder dan NL gemiddelde.

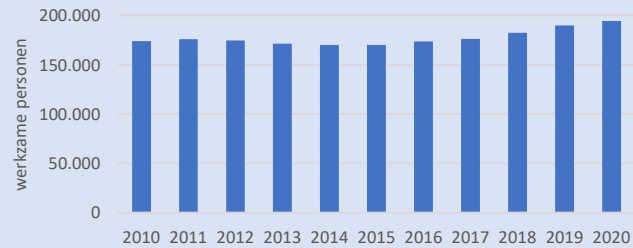
Bron: Vestigingenregister FL, CBS

WW-uitkeringen per 1.000 inwoners, januari 2021

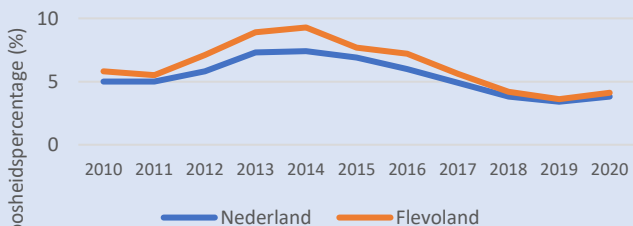

Ontwikkelingen

Banenontwikkeling in Flevoland, 2010-2020

Werkloosheidspercentage Flevoland en NL, 2010-2020

- Sterke banengroei vanaf 2015 in Flevoland, na afname als gevolg van financiële crisis. Ook in 2020 weer stevige banengroei, ondanks COVID-19.
- Door COVID-19 nam in voorjaar/zomer 2020 de werkloosheid toe (vooral jongeren / personen met flexibel contract, vanuit specifieke sectoren), daarna stabilisering.
- Verschillen tussen gemeenten: Almere en Lelystad kenden grootste % stijging aantal WW-uitkeringen (en Urk, maar weinig absoluut).
- Hierdoor na jarenlange afname werkloosheid, in 2020 voor het eerst sinds 2014 weer stijging werkloosheid
- Na periode van krapte op arbeidsmarkt neemt de spanning door COVID-19 af, maar nog steeds tekorten in specifieke sectoren (zorg, techniek, agrarisch)

Bron: CBS, Vestigingenregister FL

Groei en handel

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Groei en handel zijn geen wettelijke taak van de provincie, maar er wordt provinciaal wel beleid op gemaakt vanuit haar kerntaak stimulering regionale economie

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: Stimuleren:
De provincie helpt ondernemers met exportambities d.m.v. de voucherregeling internationalisering bedrijfsleven. Hiermee kunnen ze kennis en expertise inhuren, waarbij de provincie tot 15.000 euro meefinanciert voor 50%.
De provincie heeft het programma Internationalisering Bedrijfsleven Flevoland opgezet, dat met uitvoering door Horizon ondernemers stimuleert en begeleidt bij internationale ambities.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- EZK, BuZa en gemeenten: netwerken/ handelsmissies/ ondersteunen en faciliteren.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Ondernemers in Flevoland, Horizon Flevoland

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- .

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Trade and Innovate Nederland (TINL), Evofenedex, KVK

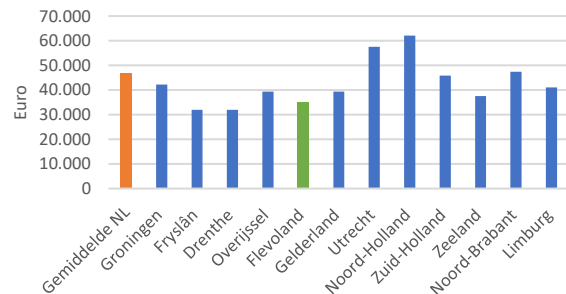
Groei en handel

Huidige situatie

Economische groei/krimp in 2020 (verandering toegevoegde waarde t.o.v. een jaar eerder) *voorlopige cijfers

	2020	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020
Flevoland	-2%	1% of hoger	-8 tot -6%	-1 tot 0%	-2%

BBP per inwoner, 2019

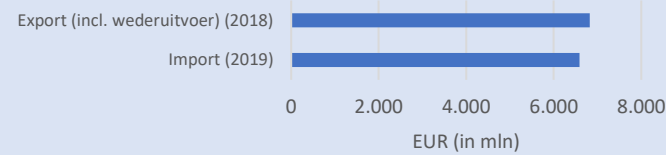

Bron: CBS

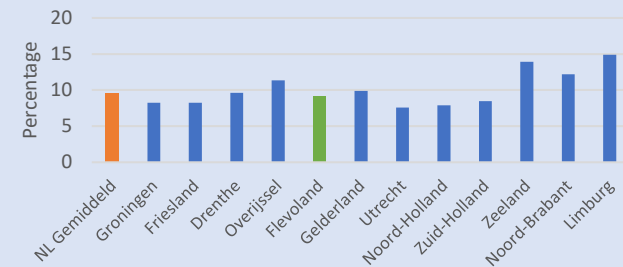
- BBP van Flevoland bedraagt 14.756 mln EUR in 2019
- Het BBP per inwoner is relatief laag in Flevoland: EUR 35.151, ten opzichte van EUR 46.714 gemiddeld in NL
- Op basis van voorlopige schattingen stelt het CBS dat in 2020 de Flevolandse economie met een krimp van ~2% relatief de kleinste terugval heeft ervaren van alle provincies. Landelijk is de economie met ongeveer 3,8% gekrompen.
- De krimp bleef beperkt door goed presterende leasebedrijven en de groei van de detail- en groothandel. Verder hebben de door de crisis getroffen bedrijfstakken een beperkter aandeel in Flevoland.

Huidige situatie

Internationale goederenhandel Flevoland

Aandeel internationale handelaren per provincie, 2019

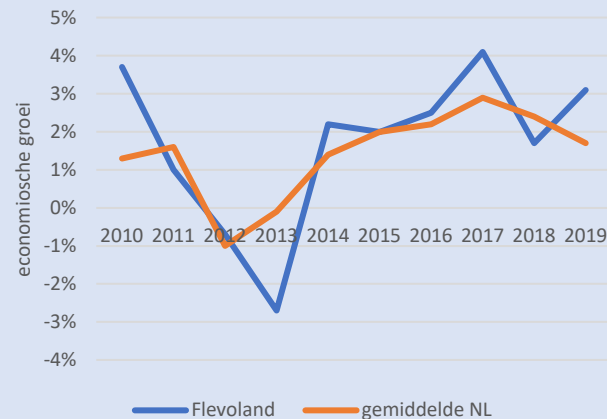

Bron: CBS

- Totale goederenexport vanuit Flevoland bedroeg 6.824mln EUR in 2018; import 6.594 mln EUR in 2019
- Het aandeel internationale handelaren (bedrijfsvestigingen die op jaarbasis voor > EUR 5.000 importeren of exporteren) in Flevoland ligt met iets meer dan 9% onder het NL gemiddelde.
- In totaal 3.435 exporterende vestigingen in FL.
- Aandeel exporterende vestigingen hoogst op Urk
- Belangrijke handelspartners qua export zijn Duitsland (EUR1.744 mln), België (EUR 830mln) en Frankrijk (760mln).
- 2 goederengroepen zijn samen goed voor ongeveer 2/3^e van de totale Flevolandse goederenexport (beide ~1/3^e): de categorieën 'voeding en levende dieren' en 'machines en vervoermaterieel'.

Ontwikkelingen

Economische groei 2010-2019

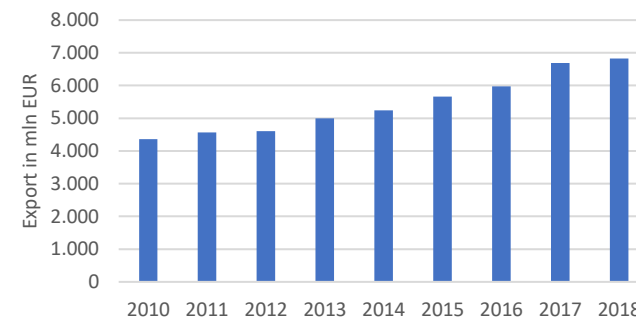

Bron: CBS

- Als gevolg van financiële crisis was krimp in Flevoland op dieptepunt (2013) groter dan gemiddeld in Nederland, maar sindsdien is er jaarlijks sprake van economische groei. De jaarlijkse groeicijfers liggen sindsdien bijna stevast boven het NL gemiddelde.
- In 2017 en 2019 was de groei bijzonder hoog, en behoorde Flevoland tot de best presterende provincies qua economische groei.
- De economische groei van Almere speelt hierin een belangrijke rol. Samen met Haarlemmermeer was Almere de gemeente met de hoogste groei in 2019. Evenals in 2018 werd in Almere de economische groei gedreven door een toename van de bevolking en de goede prestaties van leasebedrijven. Ook de handel en de bouw droegen in belangrijke mate bij aan de groei.
- Ook in de andere Flevolandse regio's was er sprake van groei in 2019.

Ontwikkelingen

Export goederenhandel vanuit Flevoland, 2010-2018

Bron: CBS

- Export van goederen vanuit Flevoland neemt tussen 2010 en 2018 met 57% toe
- Het aandeel vestigingen dat internationaal actief is blijft min of meer gelijk in de periode 2010-2019 (schommelt tussen 9 en 10% in genoemde periode)
- De categorie 'voeding en levende dieren' kende een grote groei van het exportvolume tussen 2008 en 2019: van 716 mln EUR naar 2.059 mln EUR (+195%). Ook de goederengroepen 'grondstoffen' en chemische producten groeiden relatief hard.

Sterk MKB

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- De provincies hebben als kerntaak stimulering regionale economie; vanuit deze rol hebben ze met EZK en IPO een gezamenlijke MKB samenwerkingsagenda.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: Met het huidig economisch programma stimuleert de provincie het MKB langs de programmalijnen financiering & support, Human capital agenda, markt & cultuur en groeiversneller.
- Faciliteren: De provincie faciliteert de ondernemers in Flevoland door het opzetten, ondersteunen en versterken van ecosystemen (clusters en Win4All)

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Andere provincies en EZK (samenwerkingsagenda MKB)
- Gemeenten (toeleiding naar instrumentarium en bedrijventerreinen)

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Ondernemers en bedrijven (1-250 werknemers)

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Burgers, vanwege de claim op de omgeving die bedrijvigheid met zich meebrengt.

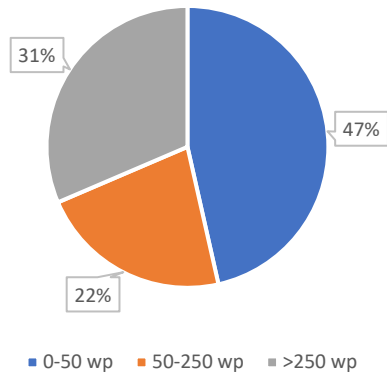
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Bedrijvenkringen, MKB Nederland, KVK, VNO-NCW, INRetail

Sterk MKB

Huidige situatie

Toegevoegde waarde niet-financiële bedrijfsleven Flevoland, naar grootteklasse (2018, x mln EUR)

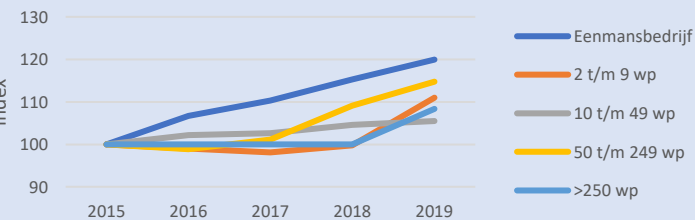

- Flevoland kent in totaal 12.660 vestigingen die vallen onder de definitie van MKB (2-250 werkzame personen). Laten we hierin de sectoren overheid, zorg en onderwijs achterwege, blijven er 10.817 bedrijfsvestigingen over.
- Als we alleen kijken naar de categorie met 2-50 werkzame personen, tellen we 10.422 bedrijfsvestigingen. Binnen deze groep bevinden de meeste vestigingen zich in de groot- en detailhandel (3.306).
- Flevoland kent 805 vestigingen van snelgroeiende bedrijven in de categorie 2-50 werkzame personen. Bijna 1/3^e hiervan bevindt zich in de handelssector.
- Het kleine en middelgrote MKB (0-50 banen) was in 2018 goed voor 47% van toegevoegde waarde in Flevoland (niet-financiële bedrijfsleven). Gemiddeld in NL is dit 38%.
- Het kleine en middelgrote MKB (0-50 banen) was in 2018 goed voor 29% van het aantal werkzame personen in Flevoland.

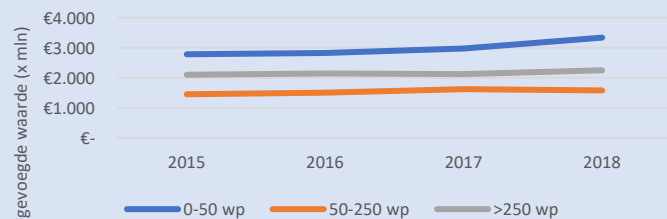
Bron: Vestigingenregister FL, CBS

Ontwikkelingen

Indexcijfers groei aantal vestigingen, per grootteklasse, Flevoland

Ontwikkeling toegevoegde waarde niet-financiële bedrijfsleven, naar grootteklasse (x mln EUR)

- Het aantal MKB-vestigingen groeide tussen 2015-2019 van 11.490 naar 12.660 (+11%)
- Grootste groeiers in deze periode waren echter eenmanszaken en de categorie bedrijven met 50-249 werkzame personen (zie grafiek)
- In de periode 2015-2018 groeide de totale toegevoegde waarde het hardst in de categorie bedrijven met 0-50 werkzame personen (19,5%). Deze groei was bovendien hoger dan het NL gemiddelde (18,5%).
- Ook in de andere categorieën groeit de toegevoegde waarde, maar minder hard. Bovendien ligt de groei bij deze groepen onder het NL gemiddelde

Bron: Vestigingenregister FL, CBS

Renderende innovatie en kennisontwikkeling

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Inzetten op innovatie is een strategie die past binnen de stimuleringsstaak van de regionale economie

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: Flevoland stimuleert ondernemers aan de hand van een aantal financiële instrumenten, waaronder de voucherregeling Kennis & expertise, de MIT (MKB innovatieregeling Topsectoren) en het POC (Proof of concept) fonds.
- Ondersteunen: De ROM Horizon Flevoland biedt met business development n groeimakelaars ondersteuning aan ondernemers door hen te adviseren over eventuele mogelijkheden als zij innovatieve ideeën hebben.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Provincies, ROMS, EZK via het Kennis en Innovatie Convenant (KIC 2019), IPO, RVO

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Ondernemers, onderwijs en onderzoeksinstituten, zakelijke dienstverleners, clusterorganisaties

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Ondernemers en werknemers

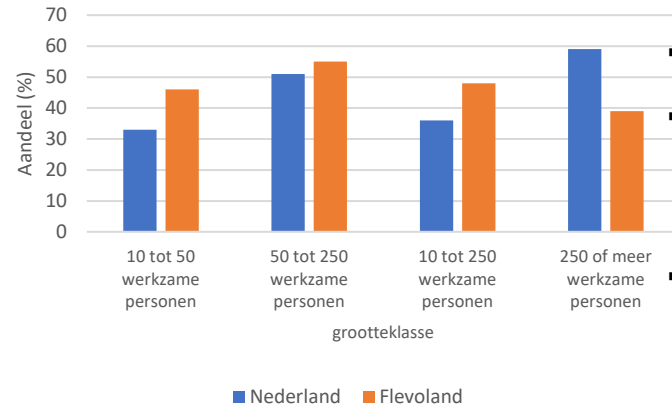
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- MKB Nederland, VNO NCW, Topsectoren

Innovatie

Huidige situatie

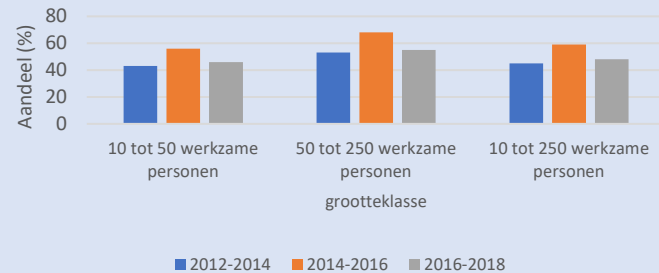
Aandeel innovatieve bedrijven naar grootteklasse in 2016-2018

- Het aandeel innovatieve bedrijven - (*Bedrijven die in de beschouwde periode innovatieprojecten uitvoeren of hebben uitgevoerd*) - ligt in Flevoland op 48%. Dit is hoger dan het NL gemiddelde (37%).
- Hierbij is enkel gekeken naar bedrijven met 10 of meer werkzame personen
- Vooral in het Flevolandse MKB liggen deze percentages fors hoger dan gemiddeld in Nederland. Bij het Flevolandse grootbedrijf (>250 werknemers) ligt het aandeel innovatieve bedrijven juist lager dan gemiddeld.
- Het grootste verschil met het NL gemiddelde zit in de categorie 10-50 werkzame personen: hier is in Flevoland 46% van de populatie innovatief, t.o.v. 33% gemiddeld in NL.

Bron: Vestigingenregister FL, CBS

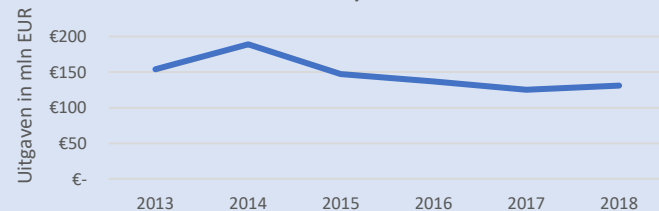
Ontwikkelingen
Ontwikkeling aandeel innovatieve bedrijven in Flevoland

- Het aandeel innovatieve bedrijven in Flevoland in de periode 2016-2018 loopt terug ten opzichte van de periode 2014-2016, en is ten opzichte van 2012-2014 licht gestegen.
- Het NL gemiddelde daalt ook, maar de daling is sterker in Flevoland
- Dit geldt voor alle onderscheiden grootteklassen binnen het MKB
- De totale uitgaven aan R&D door bedrijven, instellingen en hoger onderwijs loopt ook terug sinds 2014, al is er in 2018 weer sprake van een lichte toename. Deze afname sinds 2014 zien we zowel in het MKB (0-250 wp) als in het grootbedrijf (>250 wp). In NL als geheel is er sprake van een stijgende trend.

Bron: CBS

Ontwikkeling uitgaven aan R&D, Flevoland (x mln EUR)

Goede toegang tot kapitaal

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- De provincie heeft geen wettelijke taak. Het financieren van bedrijfsactiviteiten is primair een taak van de private /financiële sector, maar daar waar sprake is van marktfalen pakt de provincie een rol

Wat doet de provincie op dit moment?

- Financieren: De provincie financiert via haar fondsen bedrijven in verschillende ontwikkelings/innovatiefase als zij kapitaalbehoefte hebben waarin niet via de private sector kan worden voorzien.
- Ondersteunen: De provincie brengt via de financieringstafel publieke en private financiers bij elkaar voor financieringsvraagstukken van kansrijke ondernemingen. De voucherregeling helpt ondernemers via Horizon om aan hun investeringsrijpheid te werken.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- EZK/RVO

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Banken, investeerders, Horizon Flevoland, financiële dienstverleners

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

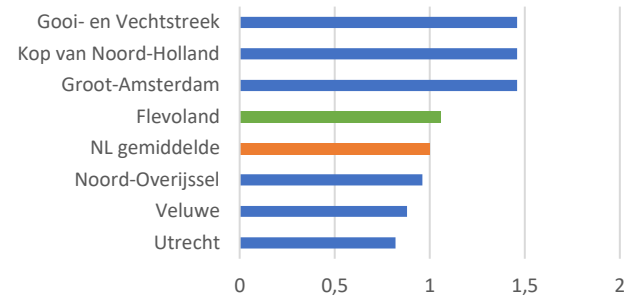
- Ondernemingen met financieringsbehoefte

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

Kapitaalmarkt

Huidige situatie

Score op dimensie Financiering,
Entrepreneurial Ecosystem Index (2020)

- De jaarlijkse vraag naar kapitaal van het mkb in Flevoland is ongeveer € 390,3 miljoen (2019). Het grootste gedeelte van deze vraag is bedoeld voor de financiering van groei (90%).
- Van de € 390,3 miljoen aan financiering die ondernemers nodig zeggen te hebben, verwachten ze € 285,4 miljoen in te vullen via vreemd vermogen
- Beschikbare aanbod voor invullen kapitaalbehoefte wordt geraamd op € 463,7 – € 480,1 miljoen.
- Dit duidt op mismatch vraag en aanbod. Oorzaken worden gezocht in gebrekkige transparantie (ondernemers hebben te weinig overzicht/kennis) van de Flevolandse kapitaalmarkt, en beperkte *investment readiness* van ondernemers.
- Uit de Entrepreneurial Ecoystem Index blijkt tegelijkertijd dat de toegang tot financiering in Flevoland beter is dan gemiddeld (zie grafiek)

Bron: UU & Birch; Kapitaalmarktonderzoek provincie Flevoland (2019)

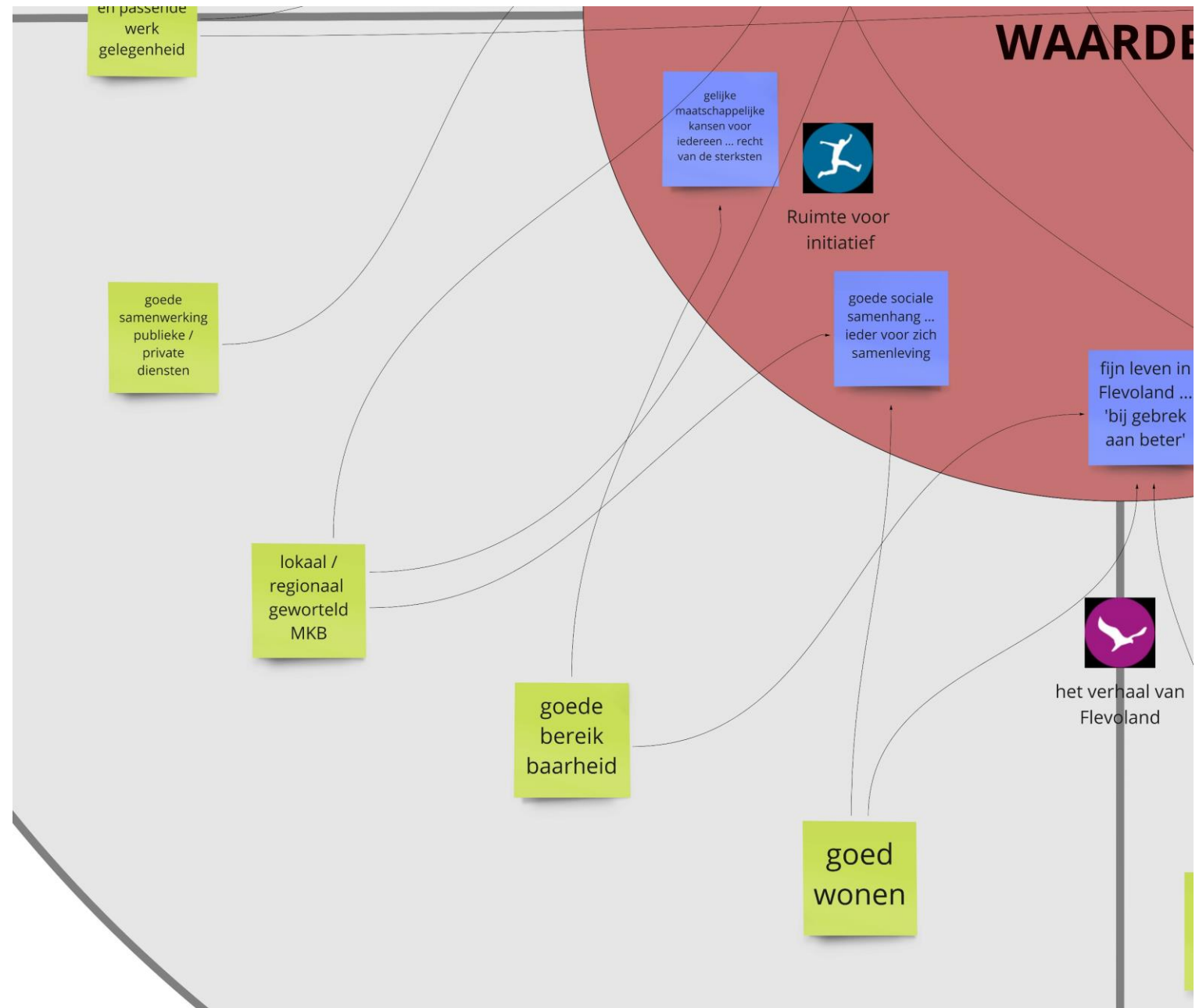
Ontwikkelingen

Specifieke Flevolandse cijfers – anders dan de ontwikkeling van R&D-uitgaven, beschreven op de pagina ‘Innovatie’ – zijn niet beschikbaar. Daarom worden hier landelijke cijfers en ontwikkelingen gepresenteerd, uit de Financieringsmonitor (2020) van het CBS.

- In 2020 hebben iets meer bedrijven een externe financieringsbehoefte ten opzichte van 2019. Deze toename is niet statistisch significant en toe te schrijven aan het microbedrijf (<10 werkzame personen). Daar nam de behoefte aan financiering toe van 17 naar 22%. Deze bedrijven zijn relatief sterk vertegenwoordigd in de sectoren handel, vervoer en horeca en in de zakelijke dienstverlening. In die sectoren is ook een toename van de behoefte te zien.
- Van alle ondernemingen in het mkb in de business economy heeft 22% behoefte aan nieuwe externe financiering in het jaar van juli 2019 tot juli 2020, waarvan de laatste vier maanden in de coronaperiode vallen. Van de groep bedrijven met een financieringsbehoefte zet 80% serieuze stappen om de mogelijkheden te verkennen en bij 8% zijn de mogelijkheden al bekend. Van die 88% samen besluit vervolgens 59% daadwerkelijk een financieringsaanvraag te doen. Daarvan is 79% succesvol. De kans op succes neemt toe met de grootte van het bedrijf.
- Vooruitkijkend verwacht 14% van alle bedrijven in het mkb in de business economy een financieringsbehoefte te hebben in de periode juli 2020 tot juli 2021.

Ambtelijke
verwerkingsslag o.b.v.
opbrengst werksessie
3 maart en 24 maart
met de commissie
worden gedaan.

Achterliggende
waarden geclusterd
en doelen (WAT)
geclusterd op thema.

Goede samenwerking publieke, private diensten

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Wet openbaarheid bestuur, CdK heeft rol in bevorderen bestuurlijke integriteit (burgemeesters ook). Alle overheden hebben verantwoordelijkheid in het tegengaan van ondermijning.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Ondersteunen: De provincie heeft t.a.v. ondermijning een ondersteunende rol (aan gemeenten) en wil in eigen beleid voorkomen dat ondermijning plaatsvindt of gefaciliteerd wordt.
- Uniform beleid: Met de gemeenten heeft de provincie de zgn. Flevolandse norm, waarbij ze op vergelijkbare manier ondermijning tegengaan. Momenteel wordt met RIEK (taskforce) gewerkt aan een gezamenlijk ambitiedocument.
- Toetsen: De provincie toetst de integriteit van houders en/of aanvragers van vergunningen en subsidies toetsen bij het landelijk bureau BIBOB.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Ministerie BZK, gemeenten.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Riek, LTO, staatsbosbeheer, terreinbeheerders

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Bedrijventerreinen, bedrijven (agrarisch), overheden

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

Kwaliteit openbaar bestuur

Huidige situatie

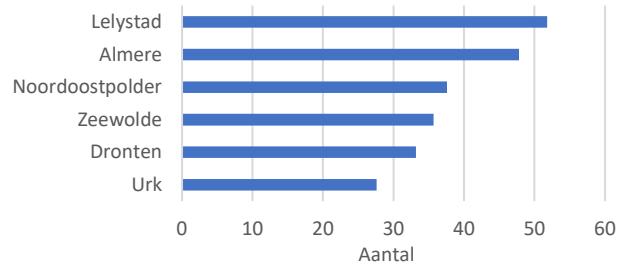
Geen geschikte data op korte termijn beschikbaar op regionaal niveau

Ontwikkelingen

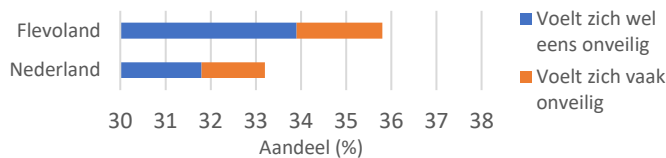
Veiligheid

Huidige situatie

Geregistreerde criminaliteit naar gemeente, per 1000 inwoners, 2020

(On)veiligheidsbeleving, 2019

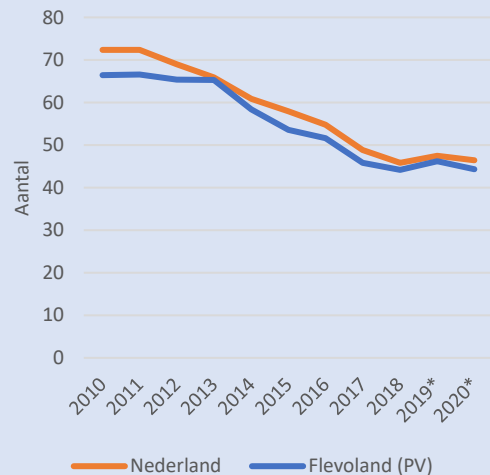

- Geregistreerde criminaliteit* per 1000 inwoners is in Flevoland al jaren lager dan gemiddeld in Nederland.
- De gemeente met de hoogste geregistreerde criminaliteit per 1000 inwoners is Lelystad (52), gevolgd door Almere (48).
- Urk heeft met 28 per 1000 inwoners de laagste criminaliteitscijfers en valt daarmee binnen de top 10 gemeenten met de laagste geregistreerde criminaliteit.
- De (on)veiligheidsbeleving in Flevoland is relatief hoog. Een derde van de Flevolandse geeft aan zich wel eens onveilig te voelen, iets meer dan het gemiddelde in Nederland.
- Het percentage dat zich vaak onveilig voelt ligt in Flevoland op bijna 2%, waar gemiddeld in Nederland 1,4% aangeeft zich vaak onveilig te voelen.

Bron: CBS

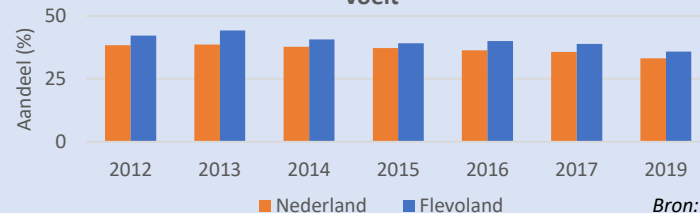
Ontwikkelingen

Geregistreerde criminaliteit per 1000 inwoners

- In de geregistreerde criminaliteit is al jaren een dalende lijn zichtbaar, zowel op landelijk niveau als in Flevoland*.
- Ook de onveiligheidsbeleving daalt. Waar in 2012 ruim 42% van de Flevolandse zich wel eens of vaak onveilig voelde, was dit in 2019 36%, een daling van zo'n 6 %-punt. Deze dalende trend is ook op landelijk niveau zichtbaar.

Aandeel bevolking dat zich wel eens of vaak onveilig voelt

Bron: CBS

* In deze cijfers worden de meest voorkomende vormen van traditionele criminaliteit en cybercrime meegenomen. Vormen van criminaliteit zoals drugscriminaliteit, mensenhandel, fraude en witwassen worden buiten beschouwing gelaten.

* De daling van de geregistreerde criminaliteit betekent niet per se dat de werkelijke criminaliteit ook daalt. Uit onderzoek blijkt dat steeds meer slachtoffers een delict niet melden of aangeven bij de politie. Op landelijk niveau werd in 2012 38% van de delicten gemeld bij de politie, waar dit in 2019 in 32% van de gevallen gebeurde. Ook de aangiftebereidheid nam in die periode af van 29% naar 23. Dat betekent dat tweederde van de delicten met slachtoffers in 2019 niet in de politieregistraties terecht kwam (CBS, 2019)

Lokaal/regionaal geworteld MKB

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- De provincie heeft als kerntaak stimulering van de regionale economie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Faciliteren: Via het provinciaal initiatief Win4All wordt onder meer de samenwerking tussen de bedrijvenkringen in Flevoland gefaciliteerd. Verder is de provincie betrokken bij een aantal terugkerende activiteiten die tot doel hebben om het regionaal MKB in de aandacht te brengen en de onderlinge samenhang te versterken. Denk hierbij aan de dag van de ondernemer; Flevopenningengala, het groei-event en de zomerondernemer.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- gemeenten

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Bedrijvenkringen, Horizon Flevoland, stichting Flevopenningen

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- geen

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Ondernemersverenigingen in Flevoland, MKB Nederland, VNO-NCW, onderwijsinstellingen

Lokaal/regionaal geworteld MKB

Huidige situatie

Geen geschikte data op korte termijn beschikbaar op
regionaal niveau

Ontwikkelingen

Goede bereikbaarheid

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Ja, de provincie heeft een wettelijke taak; Regionale bereikbaarheid.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Beheer en aanleg: De provincie legt aan en is beheerder van auto-, fiets- en waterwegen.
- Faciliteren/coördineren: Zij verleent OV- concessies en heeft verder als wettelijke taak het coördineren van het vervoerberaad. De provincie is richtinggevend voor de lagere overheden. Mobiliteit is ondersteunend aan maatschappelijke functies en maken ontwikkelingen mogelijk. Keuze voor economische ontwikkelingen hebben meestal een ruimtelijke uitwerking die ook iets vraagt van het mobiliteitssysteem.
- Stimuleren: Provincies hebben de taak om regionaal mobiliteitsprogramma te trekken. Streven vanuit mobiliteit is concentratie op plekken die al goed bereikbaar zijn. Streven om tegenspits te organiseren voor de trein. Spoor verbinding is onrendabel.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk, Rijkswaterstaat

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Mirt, vervoersaanbieders.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

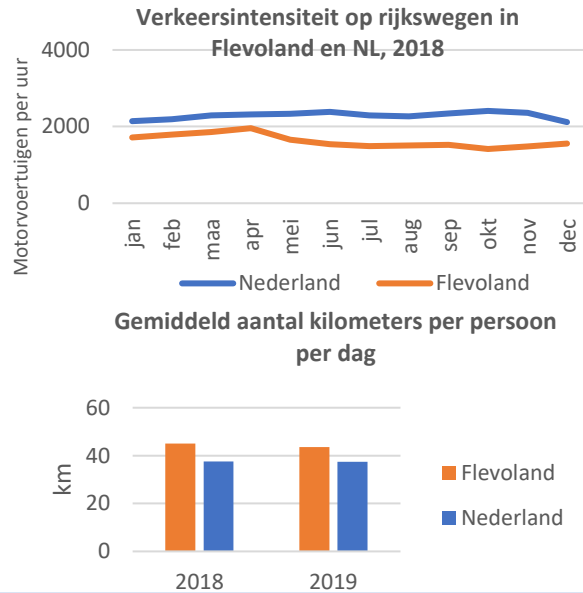
Reizigers en aanwonenden (water) wegen, fietspaden, en OV trajecten.

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Rover

Bereikbaarheid

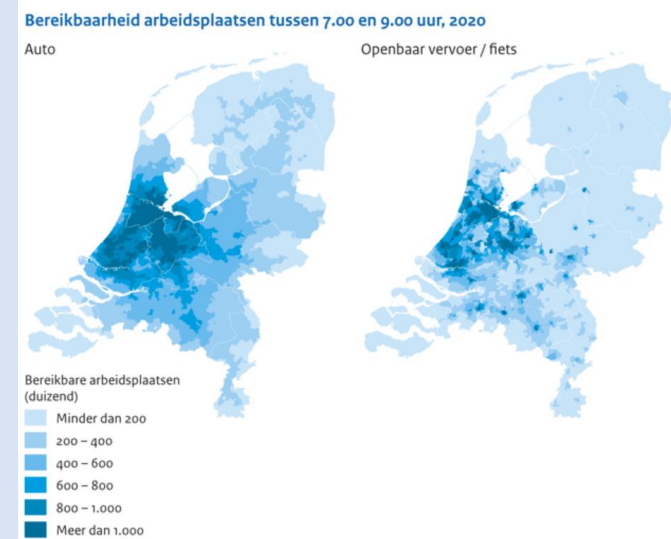
Huidige situatie

- De verkeersintensiteit lag gedurende het jaar 2018 gemiddeld lager in Flevoland dan in Nederland.
- Het gemiddeld totaal aantal kilometers dat per dag afgelegd wordt door Flevoland van de 12 jaar en ouder ligt zowel in 2018 als in 2019 hoger dan het gemiddelde in Nederland.
- Wel zien we een lichte afname in het totaal aantal kilometers dat per dag wordt afgelegd van 2018 tot 2019 onder Flevolandse en dat de gemiddelde totale reisduur in 2019 van 72 minuten per dag onder het Nederlandse gemiddelde (76 minuten) lag.

Bron: CBS

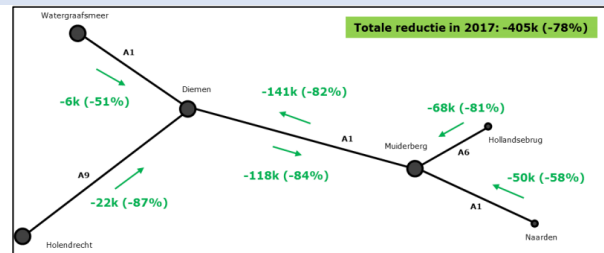
Huidige situatie

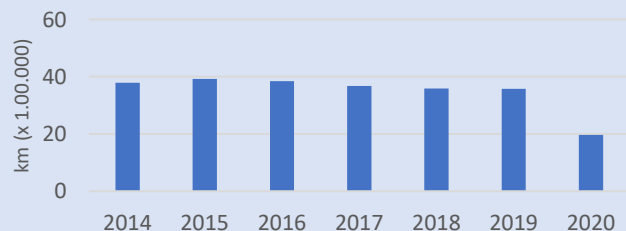
- De bereikbaarheid van arbeidsplaatsen tussen 7 en 9 uur is verschillend per vervoersmiddel. Zo is te zien dat met de auto een groter deel van de arbeidsplaatsen in Flevoland kan worden bereikt.
- Het openbaar vervoer en de fiets kan vooral binnen de stedelijke gebieden (Almere en Lelystad) in worden gezet om de arbeidsplaatsen te bereiken.

Bron: LISA/bewerking PBL

Ontwikkelingen

- De A6 stond op plek 34 in de file-top-50 in 2020 zo blijkt uit een rapportage van het rijkswegen net. Sinds de openstelling in 2017 van de A6 doorgaande en lokale rijbanen is de filezwaarte hier heel veel afgenomen.
- Sinds 2015 is een lichte afname in het aantal reizigerskilometers te zien het Flevolandse deel van de concessie IJsselmond. In 2020 nam dit aantal nog verder af. Deze sterke afname is te verklaren door de gevolgen van COVID-19.

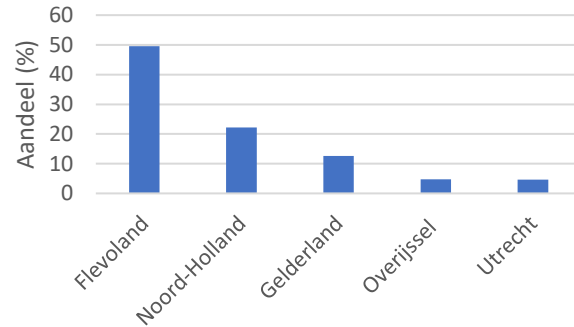

Bron: Rijkswaterstaat; OV-Oost

Reistijd woon-werk

Huidige situatie

Aandeel top 5 werkregio's van Flevolandse beroepsbevolking, 2019

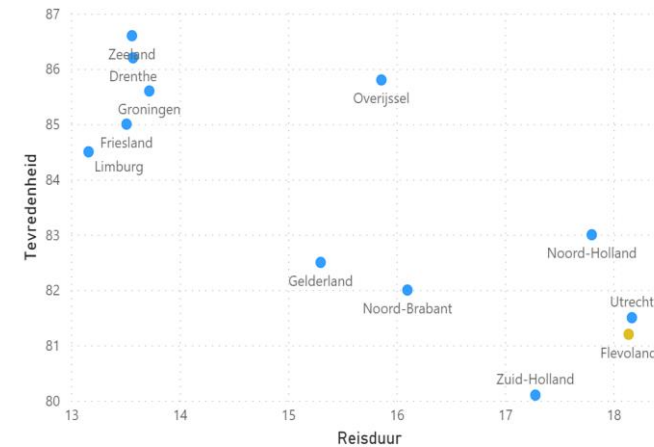

- In 2019 werkt 50% van de Flevolandse beroepsbevolking binnen Flevoland. De overige 50% werkt buiten Flevoland, waarvan het grootste deel werkt in Noord-Holland (22%), gevolgd door Gelderland (13%), Overijssel (5%) en Utrecht (5%).
- De woon-werk afstand (25 en 65 jaar) ligt gemiddeld hoger in Flevoland (23 km) dan in Nederland (15 km) in 2019. Hoe hoger het opleidingsniveau van de Flevolandse hoe hoger de reisafstand en reisduur.
- Ook de woon-werk reisduur per dag in Flevoland (27 minuten) ligt gemiddeld hoger dan in Nederland (23 minuten) in 2019.
- Alhoewel de woon-werkafstand ligt toenam van 2018 (22 km) naar 2019 (23 km), nam de reisduur juist iets af van 2018 (28 min) naar 2019 (27 min).

Bron: CBS

Huidige situatie

Het verband tussen tevredenheid met de reistijd van en naar werk en de reisduur, 2019

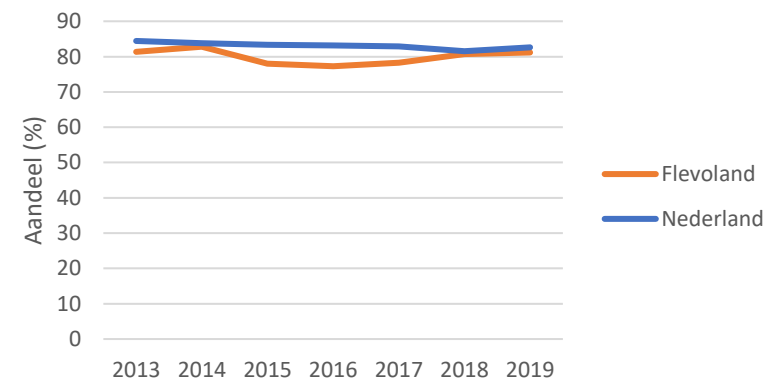

- Het aandeel van de Flevolandse dat tevreden is met de reistijd van en naar werk is 81%.
- Dit komt overeen met het uitkomsten uit een ander onderzoek (NEA 2019, CBS/TNO) waarin het aandeel van werknemers dat niet tevreden is met de reistijd/afstand naar het werk is onderzocht. In Flevoland (excl. Almere) lag dit aandeel op 9% en in Almere op 17%. Het gemiddelde percentage in Nederland ligt hier tussenin 12%.
- In de figuur hiernaast is te zien dat Flevolandse over het algemeen een langere reisduur hebben en een lagere tevredenheid als het gaat om de reistijd van en naar werk in vergelijking met andere provincies.

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Tevredenheid met de reistijd van en naar werk van 2013-2019

- De tevredenheid van reistijd van en naar werk lijkt door de jaren heen wat meer te fluctueren binnen Flevoland dan gemiddeld in de Nederland.
- Sinds 2016 is de tevredenheid in reistijd van en naar werk gestegen in Flevoland en vanaf 2018 komt deze weer in de buurt van het gemiddelde in Nederland.

Bron: CBS

Goed wonen

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Herziene woningwet 2015: belangrijkste taak ligt bij gemeenten. Provincie heeft een taak in de afstemming en het monitoren. Recht op een woning is vastgelegd in de grondwet.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Faciliteren: Ruimtelijk faciliteren dat wonen mogelijk gemaakt wordt. De provincie maakt de Woonagenda samen met gemeenten om te kijken waar zij extra kan leveren op de gemeenten. Dit is geen wettelijke taak, maar wordt momenteel wel uitgewerkt door provincie. Vrije markt werkt onvoldoende en wonen is essentieel voor de economie.
Thema's waarin de provincie volgens gemeenten een rol kan spelen:
 - Kwaliteit van leven in Flevoland
 - Grensoverschrijdend (duurzaamheid, arbeidsmigranten, wooninnovaties (ander type wonen), wonen en zorg.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Gemeenten, ministerie BZK

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Marktpartijen in de bouw, makelaars, zorgaanbieders, woningcorporaties

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Mensen die niet zelf in een woning kunnen voorzien, veelal uit lagere sociale klassen dan wel arbeidsongeschikt, ziek of gehandicapt zijn.

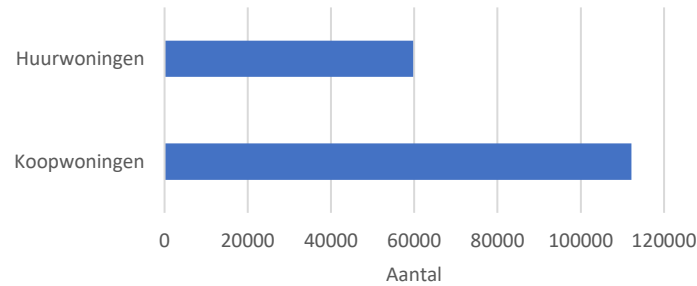
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Bouwend Nederland

Goed wonen

Huidige situatie

Woningvoorraad naar type woning, 2020

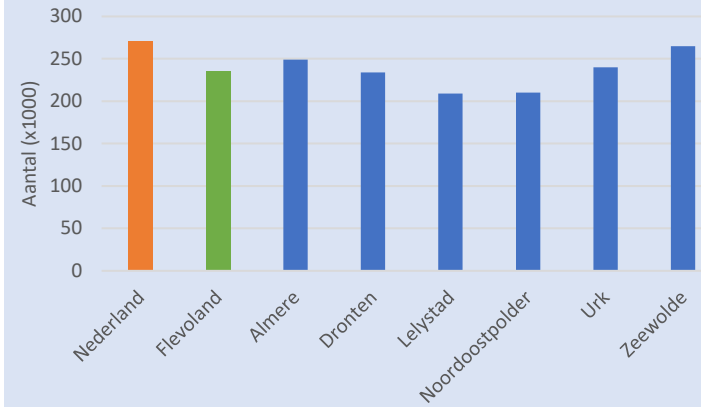
- Flevoland heeft in 2020 een woningvoorraad van 172.227 woningen. Hiervan is 35% huurwoning en wordt 65% opgemaakt door koopwoningen.
- In Almere zijn in 2020 de meeste nieuwbouwwoningen gebouwd, gevolgd door Dronten.

Aantal nieuwbouwwoningen per gemeente, 2020

Almere	Dronten	Lelystad	Noordoostpolder	Urk	Zeewolde
1335	345	339	311	106	150

Bron: CBS

Gemiddelde woningwaarde, 2020

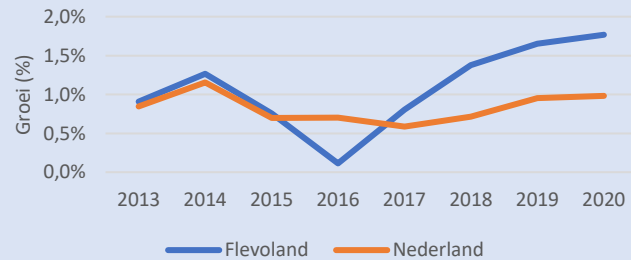

- In 2020 is de gemiddelde woningwaarde in Flevoland €236.000 euro, tegenover een gemiddelde in Nederland van €270.000.
- In de gemeente Zeewolde is de woningwaarde met €265.000 het hoogst.

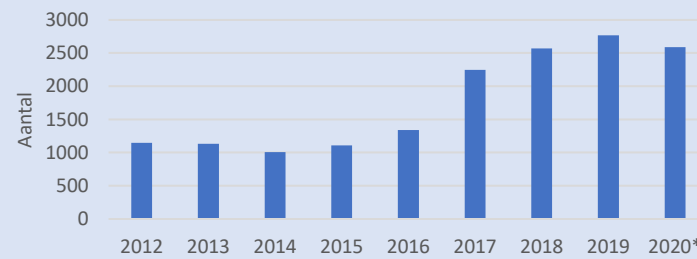
Bron: CBS

Ontwikkelingen

Groei woningvoorraad ten opzichte van voorgaande jaar

Aantal nieuwbouwwoningen per jaar in Flevoland

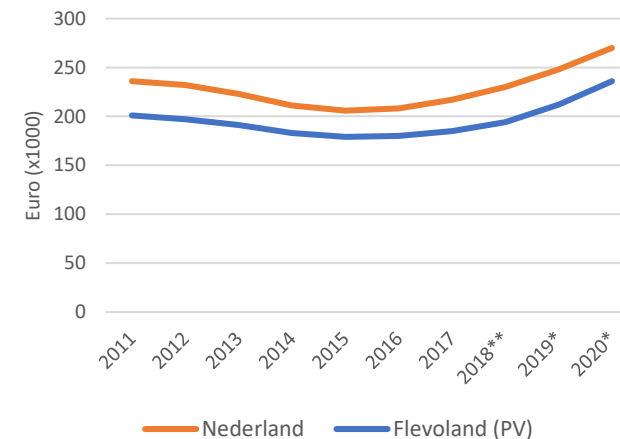

- de woningvoorraad in Flevoland is in de afgelopen jaren sterk gestegen. Tussen 2012 en 2020 steeg de woningvoorraad met 9 procent, tegenover een landelijke groei van bijna 7 procent.
- Na een dip in 2016 ligt sinds 2017 de jaarlijkse groei van de woningvoorraad boven het Nederland gemiddelde
- In die periode werden ruim 14.700 nieuwbouwwoningen bijgebouwd in Flevoland.
- In 2020 was de groei van de woningvoorraad door nieuwbouw het hoogst in Flevoland (+1,5%), gevolgd door Groningen (+1,1%) en Utrecht (+1,1%).

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Ontwikkeling gemiddelde woningwaarde

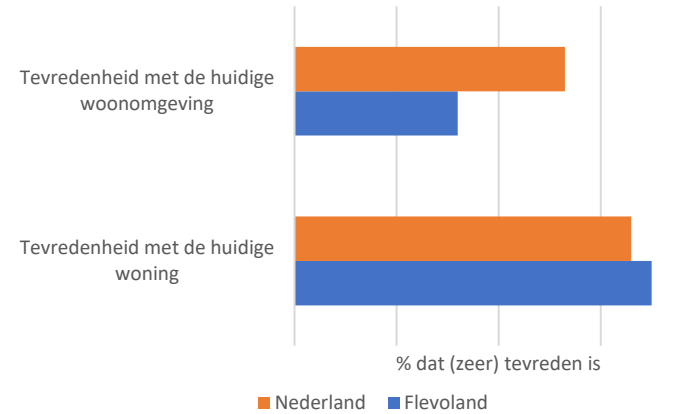
- De gemiddelde woningwaarde was per 1 januari 2020 voor het vijfde jaar op rij hoger.
- Het stijgingspercentage van de gemiddelde woningwaarde in Flevoland is in 2020, na Groningen, het hoogst. De gemiddelde woningwaarde steeg in het afgelopen jaar met ruim 11 procent naar 236.000 euro per woning.
- Als we kijken naar de gemeenten zien we dat de stijging het hoogst was in Almere. Daar ging de gemiddelde woningwaarde in een jaar tijd van €219.000 naar €249.000 (+13,7%). In Zeewolde steeg de gemiddelde woningwaarde het minst: +4,3% naar €265.000

Bron: CBS

Goed wonen

Huidige situatie

Woontevredenheid, 2018

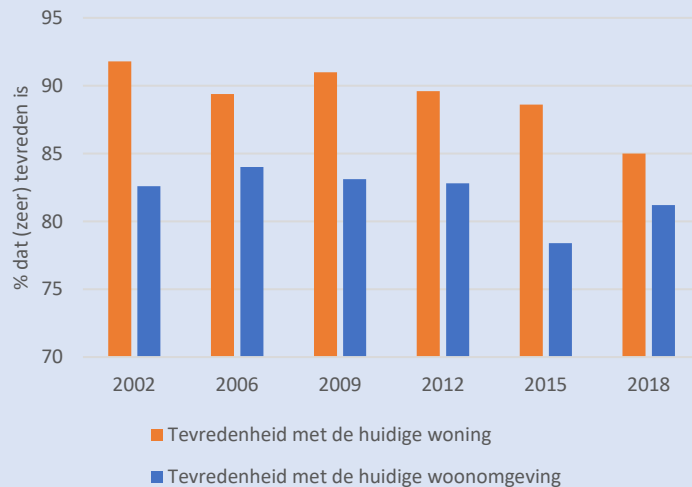

- In vergelijking met Nederland zijn Flevolandse relatief tevreden met hun huidige woning,
- Van de huishoudens met een koopwoning geeft 93% aan (zeer) tevreden te zijn met de woning. Onder huurders lag dit percentage veel lager, namelijk 68%.
- Toch zijn Flevolandse minder met hun woonomgeving. Het percentage dat aangeeft tevreden te zijn (81%) is bijna het laagst in Nederland. Alleen in Zuid-Holland zijn minder huishoudens tevreden. Vooral huishoudens met een huurwoning geven minder vaak aan tevreden te zijn.

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Ontwikkeling woontevredenheid

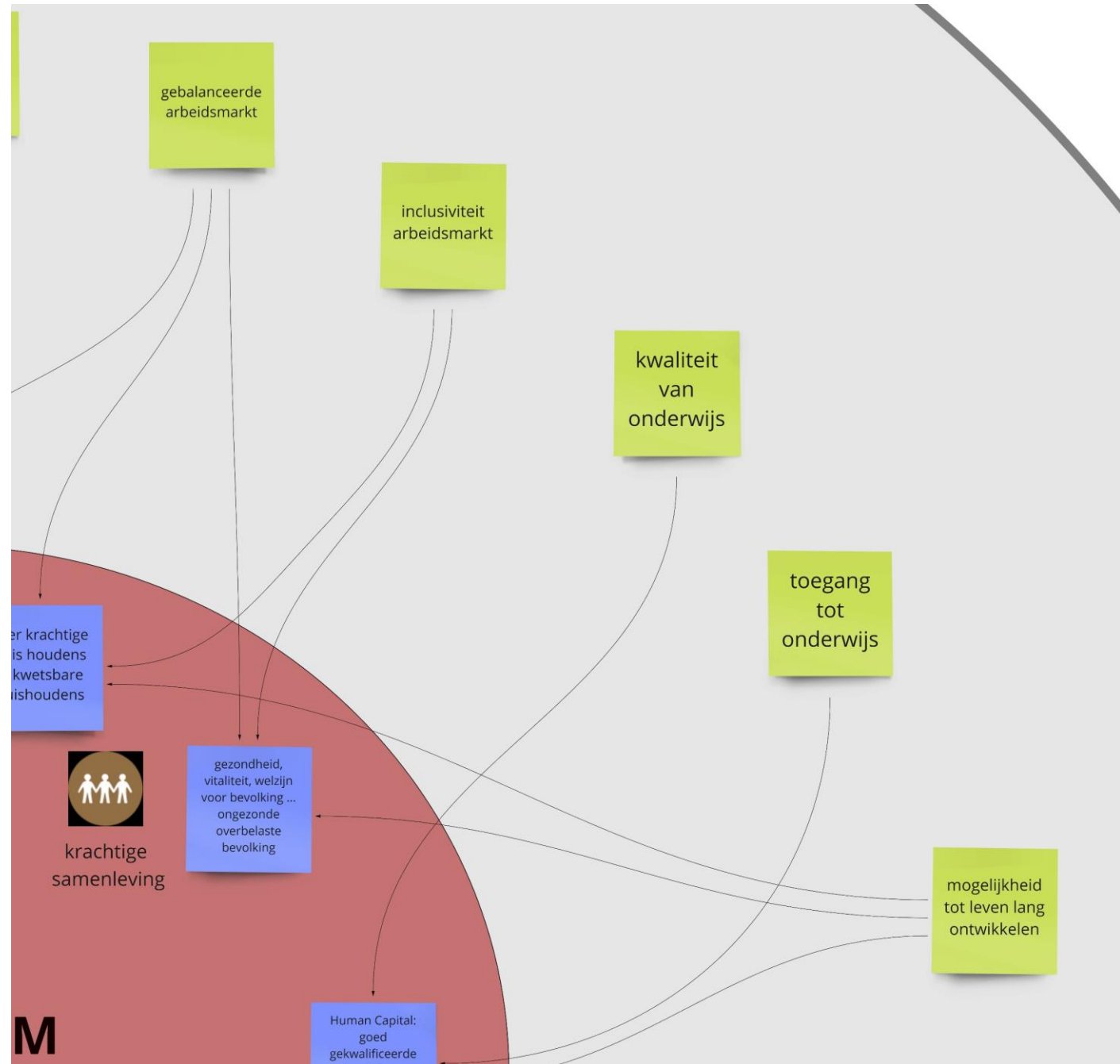

- Het aandeel huishoudens dat tevreden is met de huidige woning neemt gestaag af. Tussen 2015 en 2018 daalde het aandeel dat tevreden was met hun huidige woning met bijna 4 %-punt.
- Het aandeel dat tevreden is met de woonomgeving steeg daarentegen, van 78,4% naar 81,2%, maar ligt nog altijd lager dan voorgaande jaren.
- In beide gevallen zijn de trends overeenkomstig met de trends op landelijk niveau.

Bron: CBS

Ambtelijke
verwerkingsslag o.b.v.
opbrengst werksessie
3 maart en 24 maart
met de commissie
worden gedaan.

Achterliggende
waarden geclusterd
en doelen (WAT)
geclusterd op thema.

Veerkrachtige huishoudens

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Veerkrachtige huishoudens is geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: van een Leven Lang Ontwikkelen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Faciliteren: van samenwerking en overleg rond aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Financieren: subsidieregelingen voor Publiek Private Samenwerking en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk: wetgever, financier van extra ondersteuningsmiddelen ikv crisis.
- Gemeenten: uitvoering wet en regelgeving Sociaal Domein, Werk& Inkomen en crisisregelingen.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- ZelfstandigenLoket Flevoland: schuldhelpverlening aan ondernemers.
- Werkgevers: werk is inkomen.
- Banken: lening, hypotheek, spaargeld.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Woningcorporaties, makelaars: gezinnen hebben woningen nodig.
- Winkeliers: met inkomen doe je aankopen.
- Voorzieningen (sport, bibliotheek etc.): met inkomen kun je deelnemen aan activiteiten.

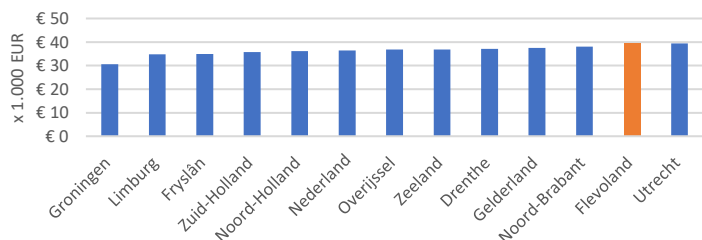
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Nibud, consumentenbond, VNG, VEH

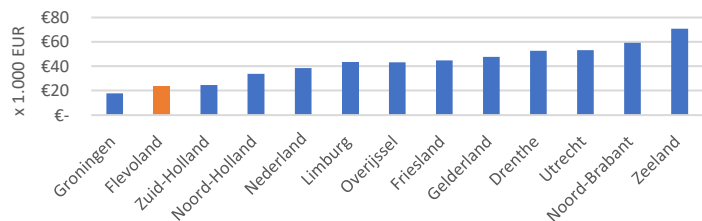
Veerkrachtige huishoudens

Huidige situatie

Mediaan besteedbaar inkomen per huishouden (2019)

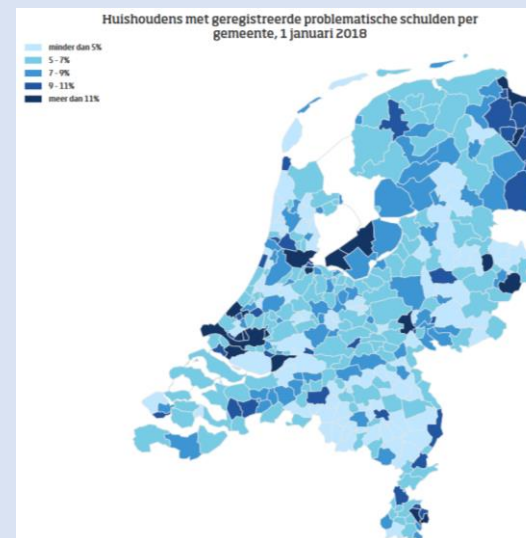
Mediaan vermogen per huishouden (2018)

Bron: CBS

- De mediaan van het besteedbaar inkomen van huishoudens ligt in Flevoland samen met provincie Utrecht het hoogst van alle provincies.
- Binnen Flevoland ligt op Urk het besteedbaar inkomen het hoogst (mediaan op 45.500 EUR), en in Lelystad het laagst (36.300 EUR).
- In tegenstelling tot de mediaan van het besteedbaar inkomen, scoort Flevoland relatief zwak wanneer het gaat om het mediane vermogen per huishouden. Dit duidt op een relatief kwetsbare vermogenspositie van huishoudens ten opzichte van veel andere provincies.
- Alleen in provincie Groningen ligt het mediane vermogen per huishouden lager.

Huidige situatie

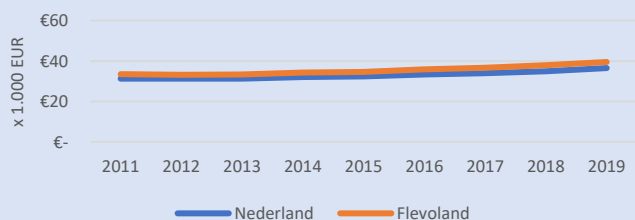

- In 2018 had in Almere en Lelystad meer dan 14% van de huishoudens geregistreerde problematische schulden. Alleen in de gemeente Rotterdam was dit percentage hoger (15,8%).
- In Dronten, de Noordoostpolder en Zeewolde lag dit percentage op iets meer dan 7%, en in Urk op 5,8%.
- Het CBS publiceert daarnaast ook cijfers over het percentage huishoudens met een langdurig laag inkomen. In 2019 leeft in Flevoland ongeveer 7,5% van de huishoudens onder de lage-inkomensgrens. Dit is iets minder dan het NL gemiddelde (7,7%).

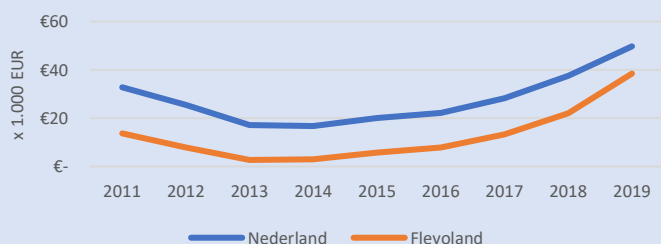
Bron: CBS

Ontwikkelingen

Ontwikkeling mediaan besteedbaar inkomen per huishouden, 2011-2019

Ontwikkeling mediaan vermogen per huishouden, 2011-2019

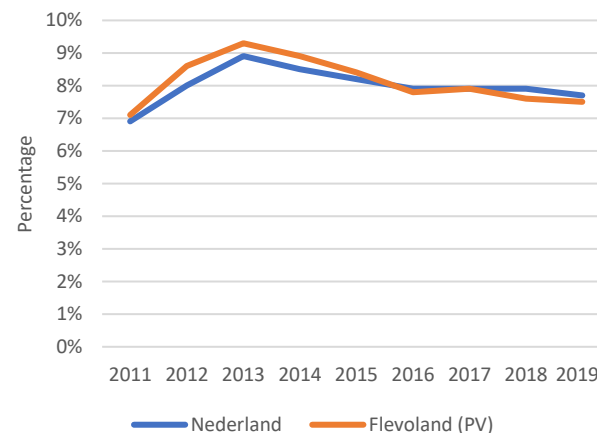

Bron: CBS

- Tussen 2011 en 2019 is zowel in Flevoland als gemiddeld in Nederland het besteedbaar inkomen toegenomen.
- De mediaan van het besteedbaar inkomen is in Flevoland sterker toegenomen dan gemiddeld in Nederland: 17,6% om 16,6%.
- Qua ontwikkeling van het vermogen per huishouden zien we dat dit tussen 2011 en 2019 in Flevoland met 179% is gestegen, tegenover 52% gemiddeld in Nederland. Wel ligt het mediane vermogen in Flevoland nog steeds lager dan gemiddeld.
- Door de financiële crisis kromp het vermogen per huishouden aanzienlijk, maar met het aantrekken van de economie groeit ook het vermogen per huishouden.

Ontwikkelingen

Huishoudens met een laag inkomen gedurende 1 jaar of langer, 2011-2019

- Lange tijd was het aandeel huishoudens dat leefde onder de lage-inkomensgrens in Flevoland hoger dan gemiddeld in Nederland.
- Met name na de financiële crisis was een duidelijke stijgende lijn zichtbaar, waarbij het aandeel in Flevoland harder groeide dan gemiddeld in Nederland. Het aantal huishoudens met een laag inkomen gedurende één jaar of langer steeg in 2013 naar 14.500 huishoudens (een stijging van 34% ten opzichte van 2 jaar daarvoor).
- Met het aantrekken van de economie zette vervolgens een daling in. Tussen 2013 en 2019 daalde het aantal huishoudens in deze groep met 14%. Vanaf 2016 ligt het aandeel in Flevoland hiermee lager dan het Nederlands gemiddelde.

Bron: CBS

Gebalanceerde arbeidsmarkt

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: van een Leven Lang Ontwikkelen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Faciliteren: van samenwerking en overleg rond aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, invullen witte vlekken in de onderwijs-arbeidsmarkt infrastructuur.
- Financieren: subsidieregelingen voor Publiek Private Samenwerking en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk: wetgever, financier van extra ondersteuningsmiddelen ikv crisis.
- Gemeenten: uitvoering wet en regelgeving Sociaal Domein en Werk&Inkomen en crisisregelingen, bijstandsgerechtigden aan werk helpen.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- UWV: WW-ers aan werk helpen.
- Werkgevers: aanbod van vacatures, stageplekken, leer-werkplekken.
- Werkbedrijven: regelen van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werkgevers: de mate waarin vraag en aanbod van werk en werknemers op elkaar aansluiten.
- Werknemers: de mate waarin vraag en aanbod van werk en werknemers op elkaar aansluiten.
- Onderwijs: opleidingen moeten aansluiten op de vraag van werkgevers en voldoen aan de wettelijke eisen.

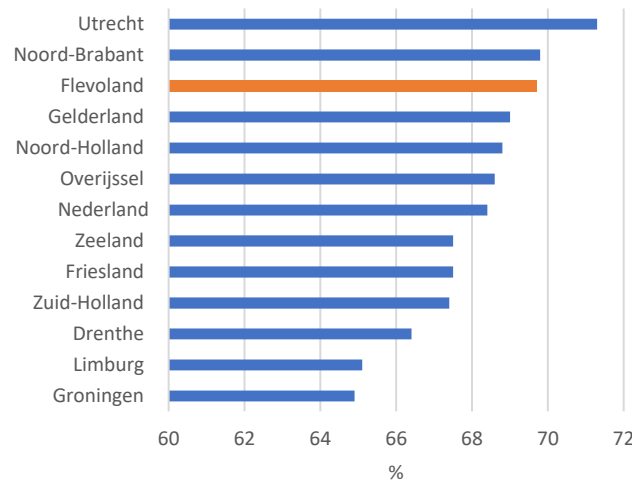
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Vakbonden: behartigen de belangen van de werknemers.
- Werkgeversorganisaties: behartigen de belangen van de werkgevers.

Passende werkgelegenheid

Huidige situatie

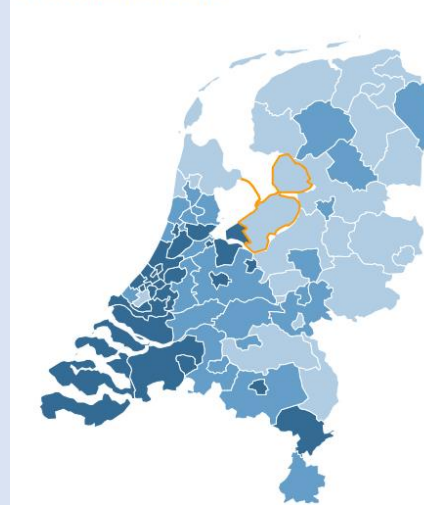
Netto arbeidsparticipatie naar regio (2020)

- **Netto** arbeidsparticipatie heeft betrekking op het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). **Bruto** arbeidsparticipatie betreft het aandeel van de werkzame en werkloze beroepsbevolking in de bevolking
- Beide liggen in Flevoland relatief hoog ten opzichte van andere provincies en het Nederlands gemiddelde. Netto arbeidsparticipatie lag in 2020 op 69,7% (NL: 68,4%), en de bruto arbeidsparticipatie lag in 2020 op 72,6% (NL: 71,1%).
- De werkloosheid lag daarentegen in 2020 wel op een relatief hoog niveau in Flevoland (4,1%). Landelijk was dit 3,8%. Alleen in Groningen (4,5%) en Zuid-Holland (4,2%) was de werkloosheid hoger.

Bron: CBS

CONTRACTOMVANG

Huidige situatie

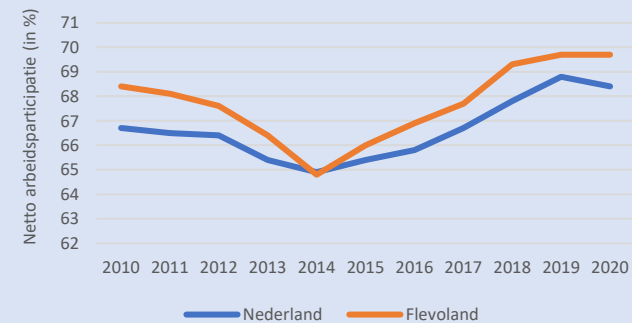
- De gemiddelde contractomvang (aantal uur per week) ligt in Overig Flevoland lager dan gemiddeld in Nederland (27,6 versus 29 uur), maar in Almere hoger: 30,4 uur.
- Het percentage werknemers dat op zoek is naar ander werk ligt zowel in Overig Flevoland (25%) als Almere (25,2%) min of meer op het niveau van het NL gemiddelde (24,9%).
- Het percentage werknemers dat aangeeft risico te lopen zijn/haar baan te verliezen ligt in Almere iets hoger dan gemiddeld in Nederland (16,5% versus 15,9%). In Overig Flevoland ligt dit op 16%.
- Het percentage werknemers dat meer dan één baan nodig heeft om rond te komen ligt in Almere (13,5%) en Overig Flevoland (11,9%) boven het NL gemiddelde (11,6%).
- Het percentage werknemers dat aangeeft dat kennis en vaardigheden goed aansluiten bij het werk ligt in Almere (52,9%) en Overig Flevoland (58,1%) flink lager dan gemiddeld (61,1%)

In de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden worden Almere en Overig Flevoland apart geanalyseerd.

Bron: NEA 2019 (TNO/CBS)

Ontwikkelingen

Ontwikkeling netto arbeidsparticipatie, Flevoland en NL (2010-2020)

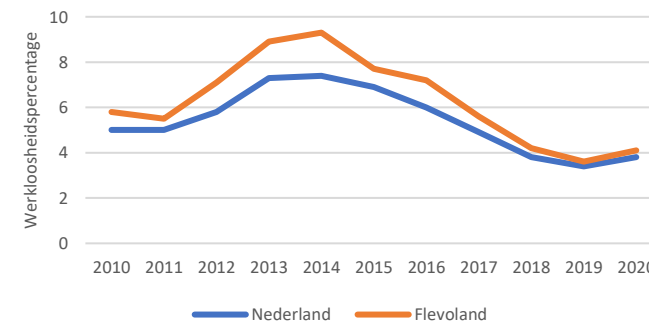

- In de afgelopen 10 jaar ligt de netto arbeidsparticipatie in Flevoland bijna consequent boven het NL gemiddelde, met uitzondering van 2014
- Hier zien we wederom dat de impact van de financiële crisis op de Flevolandse arbeidsmarkt heviger is geweest dan gemiddeld in Nederland. De arbeidsparticipatie daalde in Flevolander harder dan gemiddeld, maar kroop vervolgens met het aantrekken van de economie ook weer relatief snel omhoog.
- De bruto arbeidsparticipatie ligt in genoemde periode consequent boven het NL gemiddelde, ook in 2014. Dit is logisch, want hierin wordt ook de werkloze beroepsbevolking meegenomen.

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Ontwikkeling werkloosheid, Flevoland en NL (2010-2020)

- Het werkloosheidspercentage ligt de afgelopen 10 jaren stevast boven het Nederlands gemiddelde
- Als gevolg van de financiële crisis zagen we de werkloosheid in Flevoland harder oplopen dan gemiddeld in NL, wat leidde tot relatief grote verschillen in de periode 2012-2016 tussen Flevoland en het NL gemiddelde.
- Met het aantrekken van de economie zien we dat het werkloosheidspercentage de laatste jaren in de buurt is gekomen van het NL gemiddelde. In 2014 was het verschil 1,9 procentpunt, tegenover 0,2 procentpunt in 2019. In 2020 wordt dit verschil weer iets groter, als gevolg van de impact van COVID-19 op de arbeidsmarkt.

Bron: CBS

Inclusiviteit arbeidsmarkt

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- De provincie heeft nu geen rol, maar de provinciale organisatie heeft in haar HR beleid wel aandacht voor inclusiviteit en de Participatiewet.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk: wetgever
- Gemeenten: uitvoering Participatiewet
- UWV

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Commissie gelijke behandeling
- Werving en selectiebedrijven
- Werkbedrijven: regelen van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werkgevers: de mate waarin vraag en aanbod van werk en werknemers op elkaar aansluiten.
- Werknemers: de mate waarin vraag en aanbod van werk en werknemers op elkaar aansluiten.

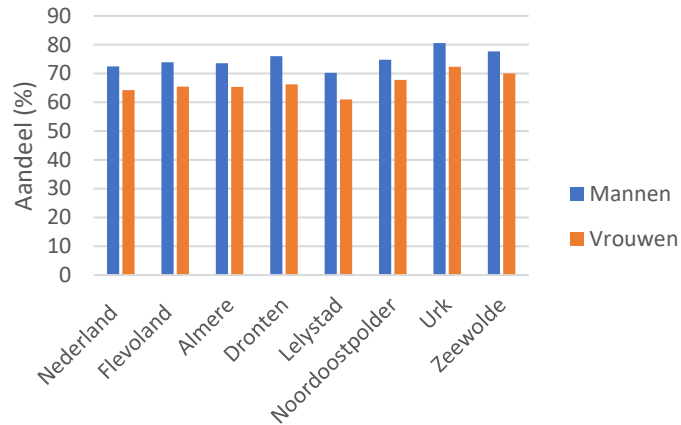
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Vakbonden: behartigen de belangen van de werknemers.
- Werkgeversorganisaties: behartigen de belangen van de werkgevers.

Inclusieve samenleving/arbeidsmarkt

Huidige situatie

Netto arbeidsparticipatie in Flevoland en NL, 2020

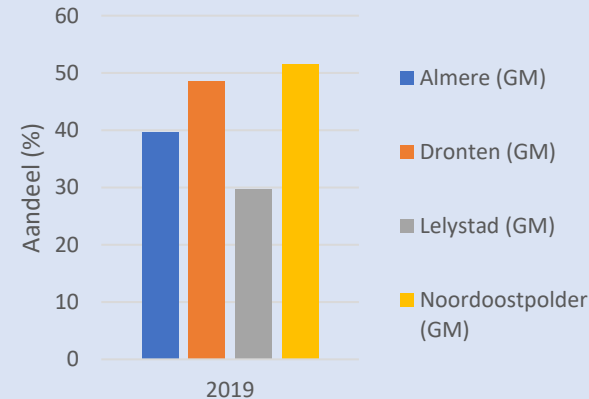

- De netto arbeidsparticipatie ligt lager bij vrouwen (66%) dan bij mannen (74%). Dezelfde trend is terug te zien in de gemiddelde netto arbeidsparticipatie in Nederland, waarbij het percentage ligt op 64% voor vrouwen en 73% voor mannen.
- Ook het aandeel netto arbeidsparticipatie van Flevolandse met een migratieachtergrond (westers: 71% en niet-westers: 66%) ligt hoger dan gemiddeld in Nederland (westers: 67% en niet-westers: 61%).
- Binnen het CBS wordt onderscheid gemaakt in verschillende beroepsniveaus. Het aandeel vrouwen in het hoogste beroepsniveau ligt lager in Flevoland (26%) dan gemiddeld in Nederland (32%).

Bron: CBS

Huidige situatie

Vrijwilligerswerk in 4 gemeenten in Flevoland, 2019

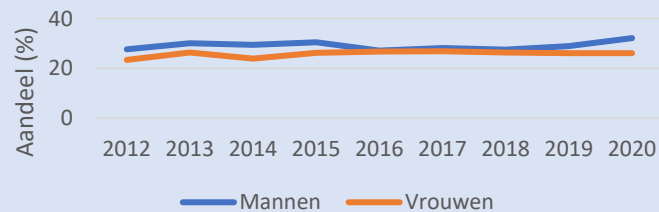

- Het aandeel van de bevolking van 15 jaar en ouder dat in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft verricht voor organisaties of verenigingen ligt in Flevoland op 43% in 2019. Dit is lager dan het gemiddelde in Nederland (47%). Alleen in Limburg (42%) ligt het gemiddelde lager dan in Flevoland.
- Opvallend is dat in 2019 binnen de gemeente Dronten (49%) en de gemeente Noordoostpolder (52%) het aandeel hoger ligt dan het Nederlands gemiddelde. Het aandeel is lager in de gemeenten Almere (40%) en Lelystad (30%) (er is geen informatie beschikbaar over Urk en Zeewolde).

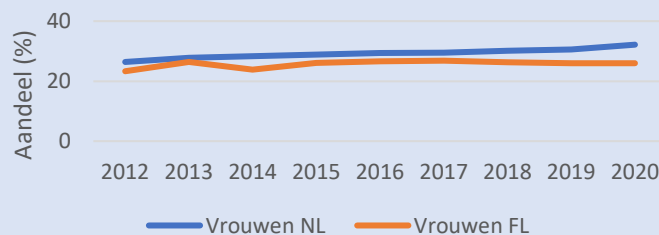
Bron: CBS / Brede welvaart

Ontwikkelingen

Het aandeel mannen en vrouwen in hoogste beroepsniveau in Flevoland 2012-2020

Het aandeel vrouwen in hoogste beroepsniveau voor Flevoland en NL

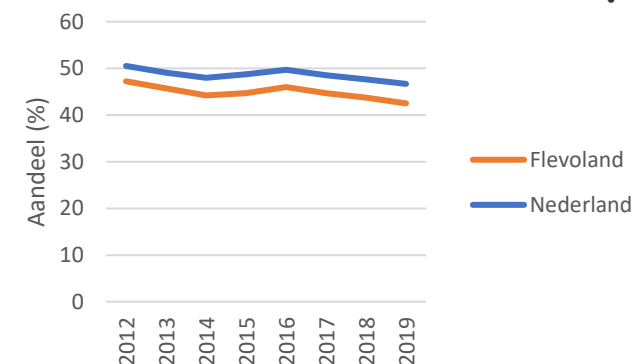

- Het verschil tussen mannen en vrouwen in de netto arbeidsparticipatie is redelijk stabiel over de afgelopen 10 jaar.
- Wel blijkt dat het verschil tussen mannen en vrouwen is toegenomen sinds 2018 als het gaat om het aandeel in het hoogste beroepsniveau. Bij mannen ligt deze in 2020 op 32% terwijl deze bij vrouwen ligt op 26%. In 2018 was het aandeel voor mannen (27%) en vrouwen (26%) nagenoeg gelijk.
- Ook in vergelijking met de landelijke trend is te zien dat het aandeel vrouwen in het hoogste beroepsniveau in Nederland licht stijgt in de afgelopen 3 jaar terwijl deze in Flevoland stabiel blijft.

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Vrijwilligerswerk in Flevoland en NL 2012 - 2019

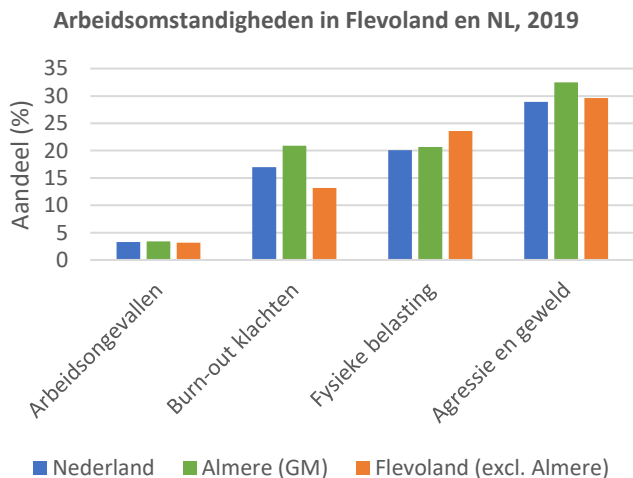

- Sinds 2012 zien we een lichte afname in het aandeel dat vrijwilligerswerk heeft verricht in Flevoland (-10%). Deze licht dalende trend is ook in Nederland te zien.

Bron: CBS / Brede welvaart

Arbeidsomstandigheden

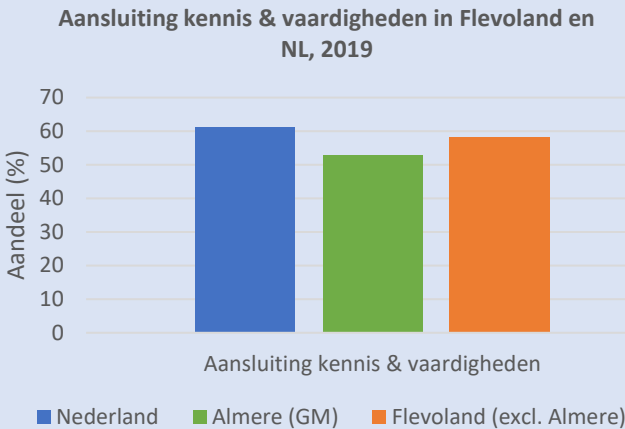
Huidige situatie

- Het aandeel werknemers met een arbeidsongeval met lichamelijk en/of geestelijk letsel lag in 2019 in Flevoland (excl. Almere), Almere en Nederland op 3%.
- Het aandeel werknemers met burn-out klachten ligt beduidend hoger in Almere (21%) dan in overig Flevoland (13%). Het gemiddelde aandeel werknemers met burn-out klachten in Nederland ligt daar tussenin (17%).
- Ook het aandeel werknemers dat een enkele keer of vaker slachtoffer is geweest van agressie, geweld en/of pesten door derden ligt hoger in Almere (33%) dan in overig Flevoland (30%) en Nederland (29%).
- Het aandeel werknemers dat regelmatig fysiek belastend werk doet ligt daarentegen hoger in Flevoland excl. Almere (24%), dan in Almere (21%) en gemiddeld in Nederland (20%).

Bron: NEA 2019 (TNO/CBS)

Huidige situatie

- Het aandeel werknemers van wie hun kennis en vaardigheden goed aansluiten bij het werk is lager in Almere (53%) dan in overig Flevoland (58%) en Nederland (61%).
- Het aandeel werknemers dat kan voldoen aan de fysieke en psychische eisen van het werk ligt in Almere op 83% en zowel in Nederland als overig Flevoland op 85%.
- Het gemiddeld aantal ziekte-dagen ligt rond de 8 dagen in Nederland, Almere en Flevoland (excl. Almere).
- Ook de gewenste pensioenleeftijd ligt in alle drie de regio's rond de 63 jaar.

Bron: NEA 2019 (TNO/CBS)

Kwaliteit van onderwijs

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Kwaliteit van het onderwijs is geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: van een Leven Lang Ontwikkelen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Faciliteren: van samenwerking en overleg rond aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, invullen witte vlekken in de onderwijs-arbeidsmarkt infrastructuur.
- Financieren: subsidieregelingen voor Publiek Private Samenwerking en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Ministerie van OCenW: wetgeving m.b.t. kwaliteit van het onderwijs.
- Gemeenten: stellen samen met primair en voortgezet onderwijs een Lokale Educatieve Agenda op.
- Onderwijsinspectie: beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Onderwijsinstellingen.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

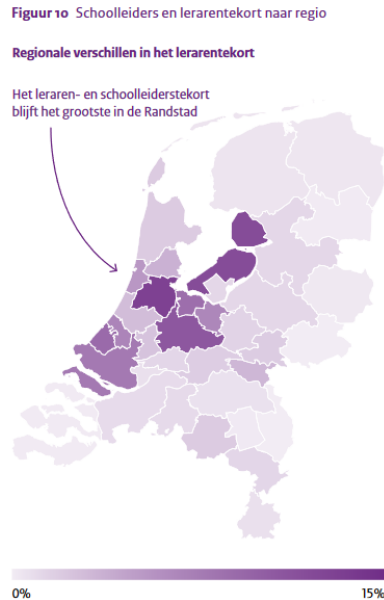
- PO-raad, VO-raad, MBO RAAD, Vereniging hogescholen, VSNU, onderwijsvakbonden, medezeggenschapsraden, Raden van Toezicht.

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- PO-raad, VO-raad, MBO RAAD, Vereniging hogescholen, VSNU, onderwijsvakbonden.

Kwaliteit onderwijs

Huidige situatie

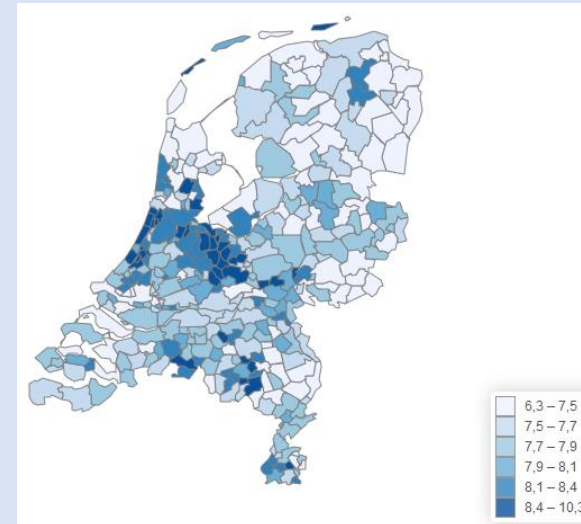
- Het lerarentekort is onverminderd hoog, zo schetst het rapport “De Staat van het Onderwijs 2020”
- Het lerarentekort treft met name de Randstad (in het bijzonder de grote steden) en Flevoland. De voorspellingen op langere termijn geven aan dat de tekorten blijven toenemen, waarbij uiteindelijk heel Nederland er mee te maken zal krijgen, met de grootste problemen in de G4 en Almere.
- In “De Staat van het Onderwijs 2020” zijn ook indicatoren opgenomen op gebied van kwaliteit van onderwijs. Voor wat betreft het primair onderwijs komen onvoldoende en zeer zwakke scholen relatief vaak voor in Drenthe, Flevoland, Gelderland, Utrecht en Noord-Holland.

Bron: Inspectie van het Onderwijs (2020)

Ontwikkelingen

Bron: CBS

Huidige situatie

Gemiddeld schooladvies per gemeente, 2019-2020

- Het gemiddeld schooladvies op basisscholen (groep 8) ligt in Flevoland relatief laag, maar er zijn grote verschillen tussen de Flevolandse gemeenten.
- Urk kent het laagste gemiddelde schooladvies van de Flevolandse gemeenten, en Zeewolde gemiddeld het hoogste.
- Ook in Almere en Lelystad is het gemiddeld schooladvies relatief laag.

Bron: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, www.onderwijsinderegioincijfers.nl, obv DUO-data

Ontwikkelingen

Toegang tot onderwijs

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Toegang tot onderwijs is geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: van een Leven Lang Ontwikkelen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Faciliteren: van samenwerking en overleg rond aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, invullen witte vlekken in de onderwijs-arbeidsmarkt infrastructuur.
- Financieren: subsidieregelingen voor Publiek Private Samenwerking en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Gemeenten: wettelijke taak m.b.t. voor en vroegschoolse educatie.
- Ministerie OCenW: regelgeving m.b.t. eisen voor toelating tot het onderwijs (instroom), doorstroom en diplomering.
- Onderwijsinspectie: toezicht op toegang.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Particulier/privaat onderwijs: aanbod naast het publieke onderwijs.
- Publieke onderwijsinstellingen.
- DUO: studiefinanciering.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Stichting Leergeld: ondersteuning gezinnen/kinderen die onderwijskosten niet zelf kunnen betalen.

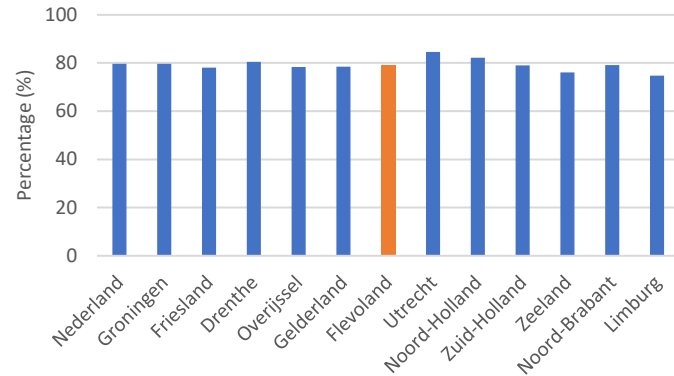
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Kinderombudsvrouw, Ouders&Onderwijs, UNICEF.

Toegang tot onderwijs

Huidige situatie

Percentage van 25-64-jarigen dat minimaal middelbaar onderwijs (bovenbouw) heeft gevolgd, 2019

- In Flevoland had in 2019 79,1% van de mensen tussen de 25 en 64 jaar in de bovenbouw gezeten van een middelbare school.
- Dit is iets onder het gemiddelde van Nederland (79,6%)

Bron: Eurostat

Huidige situatie

Percentage van 25-64-jarigen dat hoger onderwijs heeft gevolgd, 2019

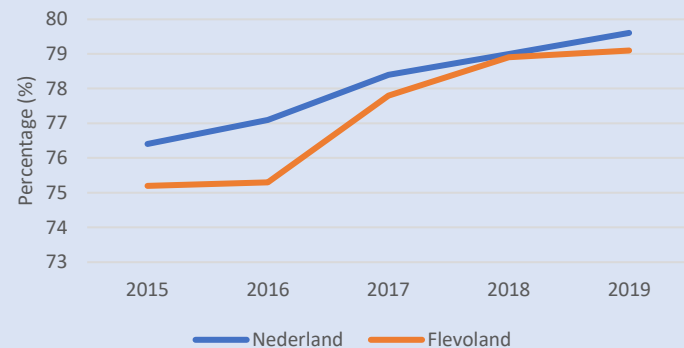

- In Flevoland had in 2019 32,4% van de mensen tussen de 25 en 64 jaar hoger onderwijs gevolgd
- Dit is onder het gemiddelde van Nederland (40,4%)

Bron: Eurostat

Ontwikkelingen

Percentage van 25-64-jarigen dat minimaal middelbaar onderwijs (bovenbouw) heeft gevolgd, 2015-2019

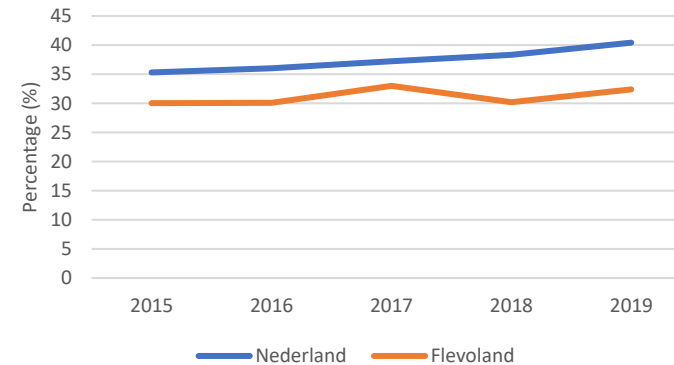

- Zowel in Flevoland als gemiddeld in Nederland neemt het aandeel van de bevolking (25-64jr) dat minimaal bovenbouw middelbaar onderwijs heeft gevolgd toe in de periode 2015-2019.
- Het aandeel steeg in Flevoland met 5,2% harder dan gemiddeld in Nederland (4,2%), waardoor Flevoland nu bijna op het niveau van het Nederlands gemiddelde zit.

Bron: Eurostat

Ontwikkelingen

Percentage van 25-64-jarigen dat hoger onderwijs heeft gevolgd, 2015-2019

- Het aandeel van 25-64-jarigen dat hoger onderwijs heeft gevolgd neemt gemiddeld gezien toe in zowel Flevoland als gemiddeld in Nederland.
- De gemiddelde toename in Nederland in de periode 2015-2019 is sterker dan die in Flevoland: 14,4% om 8%.

Bron: Eurostat

Mogelijkheid tot leven lang ontwikkelen-Aanbod volwassenen onderwijs

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Aanbod volwassenen onderwijs is geen wettelijke taak van de provincie.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: van een Leven Lang Ontwikkelen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
- Faciliteren: van samenwerking en overleg rond aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, invullen witte vlekken in de onderwijs-arbeidsmarkt infrastructuur.
- Financieren: subsidieregelingen voor Publiek Private Samenwerking en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijksoverheid: faciliteert d.m.v. subsidieregelingen voor scholing en een Leven Lang Ontwikkelen.
- Gemeenten: hebben een wettelijke taak m.b.t. analfabetisme, laaggeletterdheid en volwasseneneducatie.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Publieke en private onderwijsinstellingen: bieden scholing voor volwassenen aan.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Werkgevers: hebben belang bij goed opgeleide medewerkers die zich blijvend ontwikkelen.
- Werknemers: zijn weerbaarder op de arbeidsmarkt als zij zich blijvend ontwikkelen.

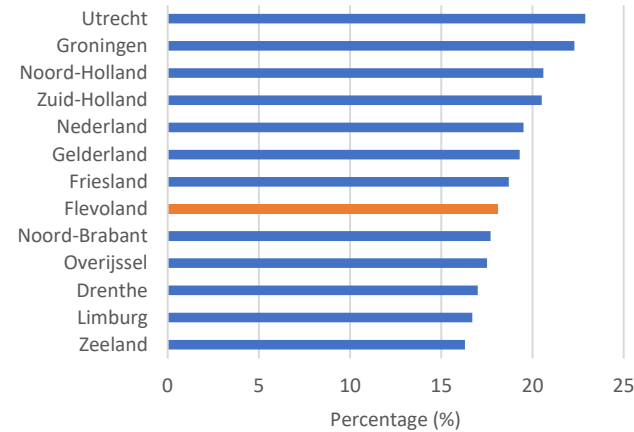
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Stichting Lezen en Schrijven, vakbonden, werkgeversorganisaties.

Aanbod volwassenen onderwijs

Huidige situatie

Percentage volwassenen (25-64) dat deelnam aan onderwijs en training in laatste 4 weken (2019)

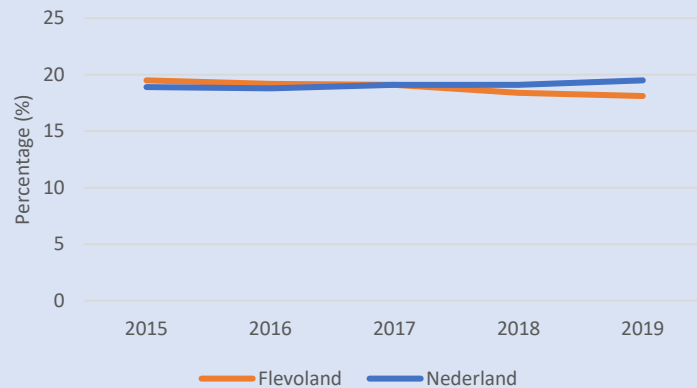

Bron: Eurostat

Huidige situatie

Ontwikkelingen

Ontwikkeling deelname volwassenen (25-64) aan onderwijs en training, 2015-2019

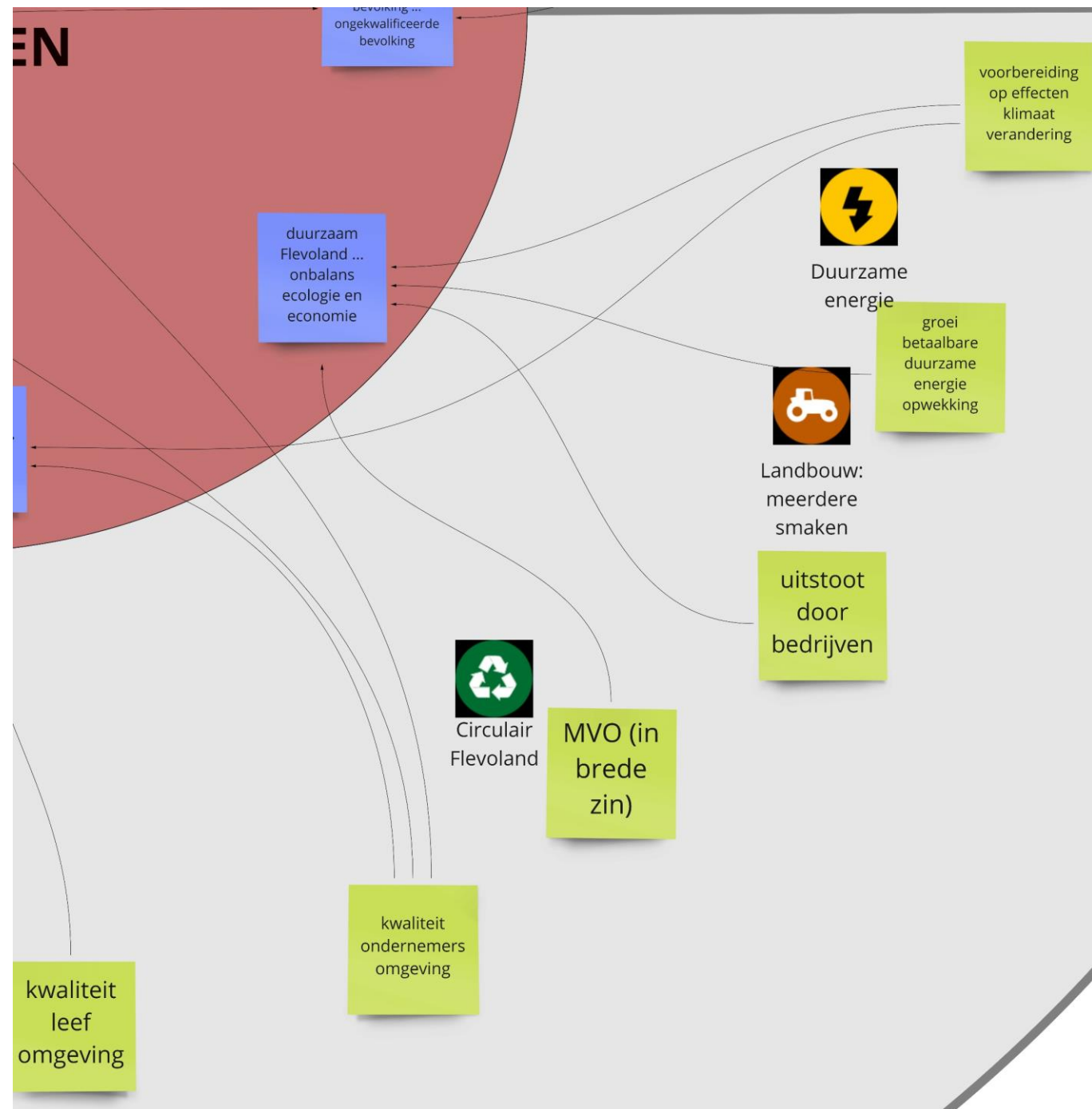
Bron: Eurostat

Ontwikkelingen

- Het aandeel volwassenen (25-64jr) dat aangaf in de laatste 4 weken onderwijs of training te hebben gevolgd nam in de periode 2015-2019 in Flevoland af van 19,5% tot 18,1%.
- Het Nederlands gemiddelde ligt op 19,5%
- Sinds 2015 zien we elk jaar het aandeel in Flevoland iets teruglopen.
- Het Nederlands gemiddelde neemt in dezelfde periode juist toe, van 18,9% tot 19,5%.

Ambtelijke
verwerkingsslag o.b.v.
opbrengst werksessie
3 maart en 24 maart
met de commissie
worden gedaan.

Achterliggende
waarden geclusterd
en doelen (WAT)
geclusterd op thema.

Kwaliteit leefomgeving

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Het Rijk heeft het ruimtelijk domein gedecentraliseerd aan provincies. Daarbij geldt het subsidiariteitsbeginsel d.w.z. er moet een gemotiveerd bovenlokaal belang zijn voor provinciaal beleid/ingrijpen anders zijn de gemeenten aan zet.
- De provincie is hoeder van het landschap. Het bewaken van landschap als erfgoed is provinciale taak.
- Najaar 2021 wordt het landschapsprogramma 'landschap van de toekomst' aan PS voor besluitvorming aangeboden. Nu is het omgevingsprogramma met de kernkwaliteiten voor het landschap nog van kracht.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: landschapsprogramma uitdragen, bewustzijn bij belanghebbenden en bevolking vergroten
- Faciliteren: het landschapsprogramma opstellen en uitvoering geven daaraan.
- Reguleren: Bij ontwikkelingen is het bewaken en inbrengen van het belang van landschapskwaliteit.
- Realiseren: eigen wegen en vaarten

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Het Rijk heeft het stedelijk netwerk vastgelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en heeft een landschapsprogramma met onderscheiden gebieden.
- Waterschappen sturen op de kwantiteit en kwaliteit van water(systemen).
- Gemeenten sturen op landschapskwaliteit én omgevingswaarden via omgevingsvisies omgevingsplannen.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Verschilt van geval tot geval afhankelijk van de ruimtelijke impact van een ontwikkeling.
- Flevoland (natuur en stroken), staatsbos (bos natuur en stroken), waterschap (dijken), landschapsbeheer Flevoland (advies bij voorbeeld erven, en monitoring), natuurmomenten.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat elke activiteit een ruimtelijke impact heeft. De exacte impact is casus afhankelijk alsmede de partijen die worden geraakt.
- Het landschap is van iedereen. Burgers en de toekomstige inwoners van Flevoland worden geraakt, maar hebben geen georganiseerde stem. De mensen die het landschap ervaren.

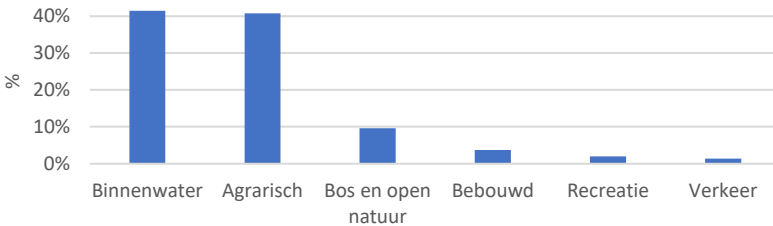
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- VNO-NCW, LTO Noord, Natuur en Milieu Flevoland en de Dutch Data Center Association, Stichting het Blauwe hart (water), gastvrije randmeren

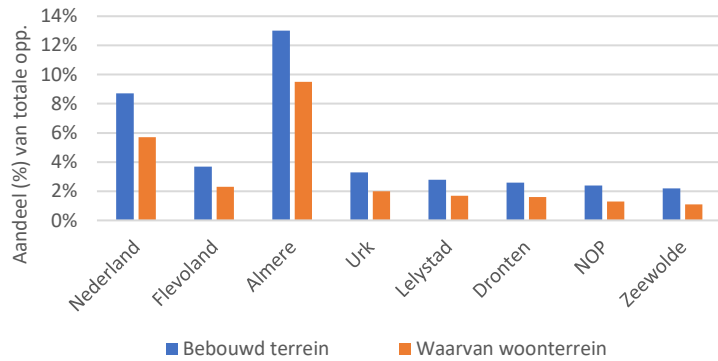
Kwaliteit leefomgeving

Huidige situatie

Bodemgebruik Flevoland naar categorie, 2015

Bebouwd terrein en woonterrein, 2015

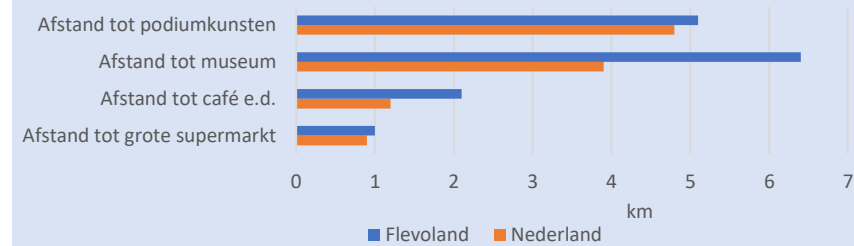

Bron: CBS

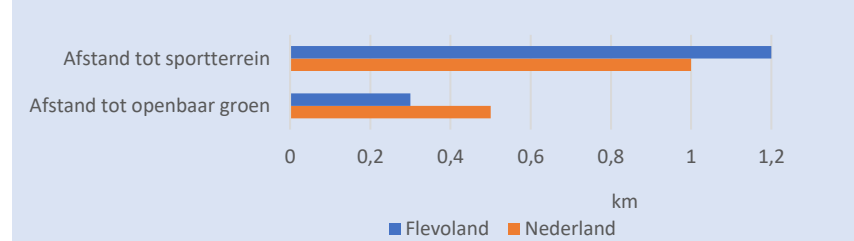
- Flevoland kent een relatief laag oppervlakte bebouwd terrein. Slechts 3,7% van de totale oppervlakte in Flevoland is bebouwd, tegenover 8,7% in Nederland als geheel.
- Ruim 2% van Flevoland is woonterrein.
- Almere kent het hoogste aandeel bebouwd terrein (13%). De In de overige gemeenten ligt het aandeel dat bebouwd is net boven de 2%

Huidige situatie

Nabijheid voorzieningen, 2019

Nabijheid groenvoorzieningen, 2015

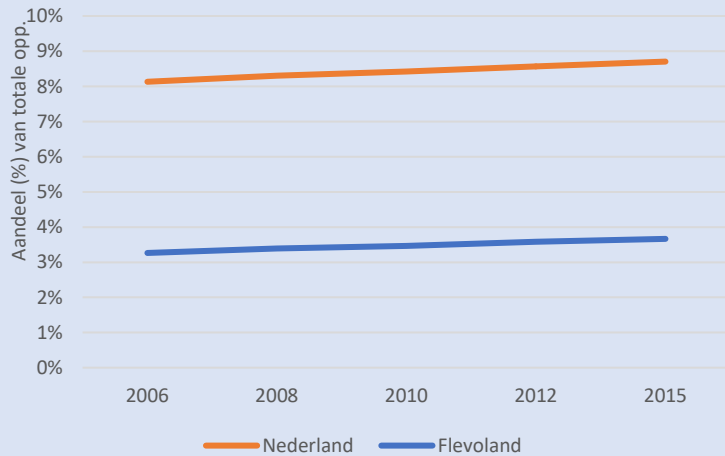

Bron: CBS

- De afstand tot diverse voorzieningen in Flevoland is relatief groter dan gemiddeld in Nederland. Zo reist een Flevolander gemiddeld bijna 1km verder voor het dichtstbijzijnde café.
- Ook de afstand tot culturele voorzieningen is groter dan gemiddeld, bijvoorbeeld museums (6km, t.o.v. 4 km landelijk).
- De afstand tot openbaar groen, zoals parken of bos is daarentegen voor veel Flevolandse relatief klein. Gemiddeld is de afstand tot het dichtstbijzijnde groen in Flevoland 300 meter (500m landelijk).

Ontwikkelingen

Ontwikkeling bebouwd terrein

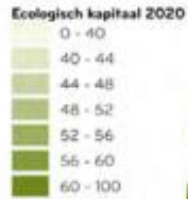

Bron: CBS

- Relatief gezien stijgt de oppervlakte van bebouwd terrein in Flevoland sneller dan voor Nederland.
- Tussen 2006 en 2015 steeg het de totale oppervlakte bebouwd terrein met ruim 12% (het aandeel ten opzichte van de totale oppervlakte steeg met 0,4%-punt). In Nederland steeg het met 7% (waarbij het aandeel ten opzichte van de totale oppervlakte met 0,6%-punt steeg)

Kwaliteit leefomgeving

Huidige situatie

- Via de Nationale Monitor Duurzame Gemeenten 2020 wordt een balans opgemaakt over de staat van gemeentelijke duurzaamheid*. Aan de hand van de indicator 'Ecologisch Kapitaal' kan inzicht verkregen worden in de kwantiteit en kwaliteit van de fysieke leefomgeving van Flevolandse gemeenten.
- De Flevolandse gemeenten scoren relatief hoog op Ecologisch kapitaal. Dit komt vooral door relatief hoge scores op bodemkwaliteit, externe veiligheid en hinder en energie.

** Voor ecologisch kapitaal is gekeken naar de volgende onderliggende thema's: Bodem, water, lucht, externe veiligheid en hinder, natuur en landschap, energie en afval en grondstoffen, waarvoor een aantal indicatoren zijn geselecteerd. Individuele scores op deze indicatoren worden geaggregeerd tot een meer algemene maat van doelbereik: de score op ecologisch kapitaal.*

Door te kijken naar deze onderwerpen wordt het geheel van het ecosysteem binnen de gemeente in kaart gebracht. Deze ecosystemen dienen over voldoende veerkracht te beschikken om natuurlijk en menselijke verstoringen op te kunnen vangen zonder dat dit leidt tot onherstelbare schade aan de productiefunctie, draagkrachtfunctie, informatiefunctie of regulatiefunctie van het ecosysteem.

** De laatste meting (van 2020) betreft de periode vóór het coronavirus uitbrak.*

Bron: Telos

Ontwikkelingen

- Op het gebied van ecologisch kapitaal maakt Flevoland een positieve ontwikkeling door. Gemiddeld groeide de score tussen 2016 en 2020 met 0,5 tot 2,5 punten. De ontwikkeling in de gemeente Dronten bleef achter, met een groei van tussen de -0,5 en 0,5.
- Op landelijk niveau steeg de score op ecologisch kapitaal relatief hard tot en met 2016, maar vlakt sinds 2017 af.
- Behalve Urk scoren alle Flevolandse gemeenten binnen de top 100 van alle 355 gemeenten in 2020. Wel heeft Urk, samen met Noordoostpolder, sinds 2018 de grootste stappen gemaakt op het gebied van Ecologisch kapitaal. De totaalscore ging voor Urk van 48,7 naar 53,6 (Urk steeg van plek 243 in 2018 – van 380 gemeenten – naar plek 120 in 2020 – van 355 gemeenten. Noordoostpolder steeg van plek 247 in 2018 (met een score van 48,5) naar plek 87 in 2020 (met een score van 53,6).

Totaalscore op ecologisch kapitaal, per gemeente, 2018-2020

	Almere		Dronten		Lelystad		Noordoostpolder		Urk		Zeewolde	
	2018	2020	2018	2020	2018	2020	2018	2020	2018	2020	2018	2020
Score	56,2	57,5	57,1	56,1	53,9	55,2	48,5	55,1	48,7	53,6	57,4	55,9
Rank	49	40	37	63	109	86	247	87	243	120	30	70

Bron: Telos

Kwaliteit “ondernemers omgeving”

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Het Rijk heeft het ruimtelijk domein gedecentraliseerd aan provincies. Daarbij geldt het subsidiariteitsbeginsel d.w.z. er moet een gemotiveerd bovenlokaal belang zijn voor provinciaal beleid/ingrijpen anders zijn de gemeenten aan zet. Wettelijk kader is nu de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening én vanaf 1 januari 2022 de Omgevingswet.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren
- Faciliteren
- Reguleren
- Momenteel geen rol: de subsidieregeling herstructurering bedrijventerreinen is in xxx afgelopen.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Primaire spelers zijn de zogenaamde triple helix partijen: overheden, ondernemers én onderzoeksinstituten.
- De meeste gemeenten hebben bedrijfscontactfunctionarissen die ook aandacht hebben voor bedrijventerreinen/werklocaties.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- .

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Inwoners, omwonenden, .

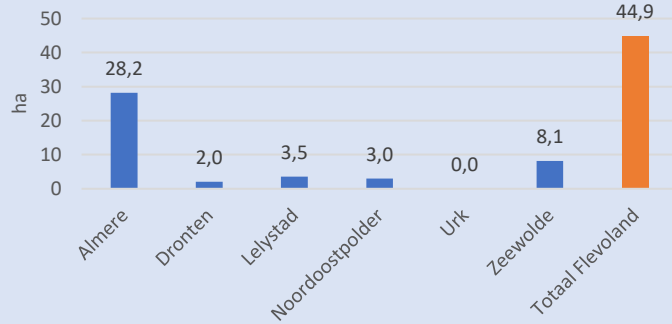
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- MKB Nederland, VNO-NCW, LTO Noord. Sommige bedrijventerreinen hebben een georganiseerd

Kwaliteit ondernemersomgeving

Huidige situatie

Uitgifte op bedrijventerreinen, 2020

Leegstandspercentage kantoren (m2) in Flevoland in 2020

6%

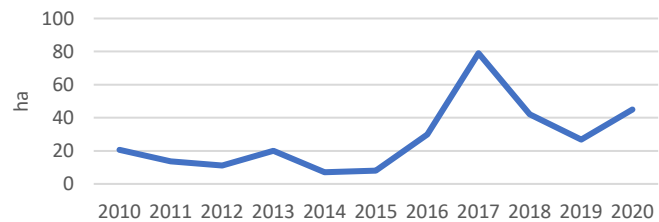
ofwel bijna 55.000m2

- In 2020 werd er bijna 45 hectare aan grond op bedrijventerreinen uitgegeven in Flevoland.
- Een groot deel werd uitgegeven in Almere en Zeewolde. Met name enkele grootschalige uitgiftes aan bedrijven in met name de logistieke sector zorgden in deze gemeenten voor hoge aantallen.
- In 2020 stond 6% van de Flevolandse oppervlakte kantorenvoorraad leeg. Dit is gelijk aan zo'n 55.000m2.
- Tussen Flevolandse gemeenten bestaan grote verschillen op het gebied van kantorenleegstand. In Lelystad is met 12% de leegstand het grootst.

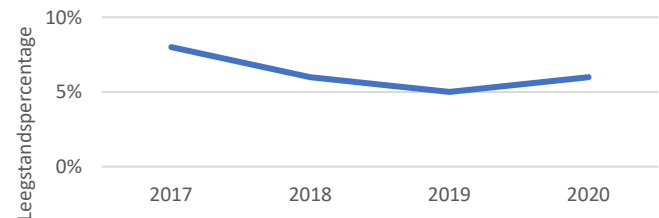
Bron: Provincie Flevoland; CBS

Ontwikkelingen

Ontwikkeling uitgifte bedrijventerreinen Flevoland, 2009-2020

Ontwikkeling kantorenleegstand Flevoland

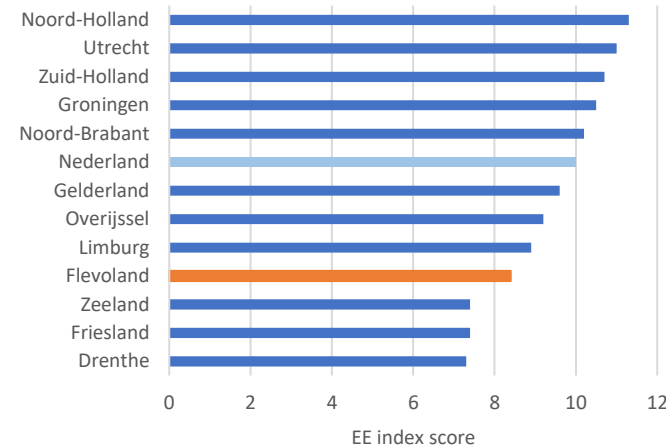

- Na een dip als gevolg van de financiële crisis, zit de uitgifte op bedrijventerreinen sinds 2015 weer in de lift. 2017 was een uitschieter, met een grootschalige logistieke transactie in Lelystad (Inditex).
- Ondanks Corona zien we dat in 2020 de uitgifte op bedrijventerreinen het op-één-na hoogst is geweest in de afgelopen 10 jaar.
- Sinds 2017 neemt het percentage leegstand (gemeten in oppervlakte) af tot 2019, waarna het in 2020 licht toeneemt. De toename in 2020 is toe te schrijven aan een stijgende leegstand in Lelystad. In de overige Flevolandse gemeenten daalt de leegstand ook in 2020.

Bron: Provincie Flevoland; CBS

Huidige situatie

Entrepreneurial Ecosystem index, per provincie (2020)

- De Entrepreneurial Ecosystem Index (EE) is een uitwerking van de ecosysteemgedachte van de econoom Daniel Isenberg. De indexscore is de som van het cijfer dat een regio krijgt voor verschillende systeemelementen en randvoorwaarden van het ecosysteem. Het gaat om elementen als aanwezige infrastructuur, aanwezige netwerken, talent, kennis, financiering, etc. In 2020 scoort Flevoland hierin met een score van 8,4 onder het NL gemiddelde (10).
- Flevoland doet het relatief goed op de dimensies ondernemerscultuur (relatief veel nieuwe bedrijven worden er opgericht per 1.000 inwoners) en financiering. Op de overige dimensies scoort Flevoland minder, vooral op het gebied van leiderschap en verbondenheid van bedrijven in netwerken.

Bron: Universiteit Utrecht & Birch (2020)

Ontwikkelingen

- Entrepreneurial Ecosystem Index: Ten opzichte van de meting in 2018 is de totale index-score van Flevoland in 2020 min of meer stabiel gebleven.

Bron: Universiteit Utrecht & Birch (2020)

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Europese verplichting. Provincie geeft invulling aan wettelijke taak en daarmee richting aan onszelf, waterschap en omgevingsdienst. De provincie stelt de kaders op in een Waterprogramma.
- Waterprogramma 'watersysteem blijvend op orde!' wordt najaar 2021 voor besluitvorming aan PS aangeboden.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: waterkwaliteit in combinatie met bodem; actieplan bodem&water. Pilotprojecten, innovaties, subsidies. Zorgen voor kennisuitwisseling en netwerk. Voortdurend in gesprek met belanghebbenden.
- Initiëren: bijdragen aan samenwerkingsverband Waterlab Flevoland (o.a Oosterwold). Innovaties stimuleren voor duurzaam gebruik water; begonnen met afvalwater huishoudens Oosterwold. Nu ook pilots o.a met visverwerking Urk, aardappelteler Dronten. Het is een meerjarig innovatiespoor.
- Faciliteren: we faciliteren het samenwerkingsverband.
- Reguleren: kaderstellend in waterprogramma

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk, gemeenten, waterschap.
- Kaderrichtlijn water EU, hoogwaterrichtlijn, drinkwaterrichtlijn, richtlijn waterveiligheid (ROR).

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Rijk, Agrarische sector, buurprovincies, LTO.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- De inwoner, ondernemers, de toekomstige generaties.

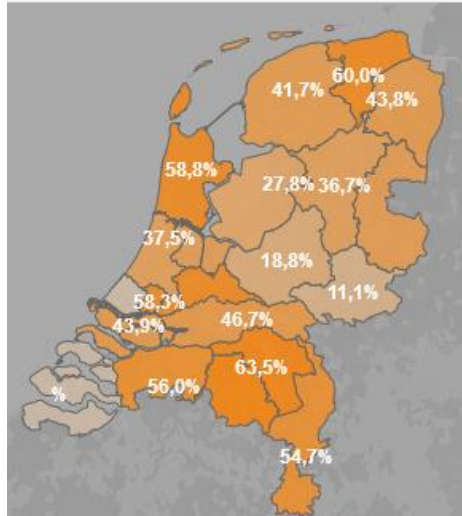
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Oa. Vitens (drinkwaterbedrijf), terreinbeheerders, kennisinstellingen, LTO, sportvisserij.

Kwaliteit zoet water

Huidige situatie

Waterkwaliteit oppervlaktewateren, met ecologische toestand 'ontoereikend' (2019)

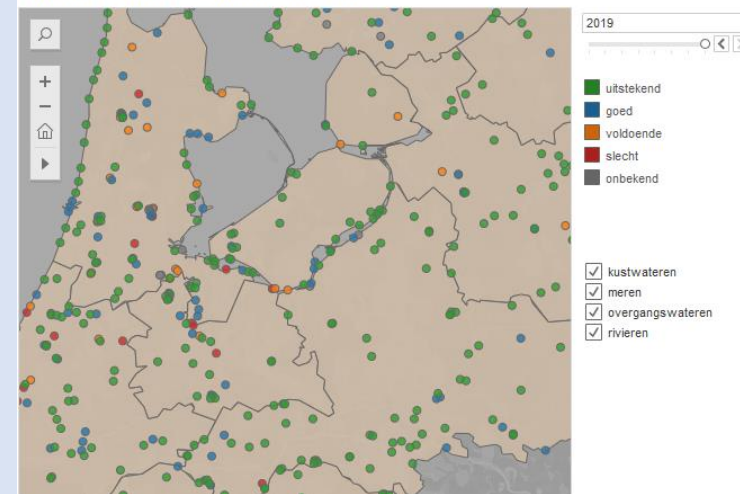

- In 2019 was de ecologische toestand van 27,8% van de Flevolandse waterlichamen (oppervlaktewater) ontoereikend. Dit is minder dan in veel andere regio's.
- Hierbij moet worden aangemerkt dat Flevoland maar 18 waterlichamen telt.
- De ecologische toestand van de overige waterlichamen in Flevoland wordt gekenmerkt als 'matig'. Geen enkel waterlichaam scoort 'goed'; dit is ook in andere regio's het geval.

Bron: KRW

Huidige situatie

Kwaliteit van de zwemwateren

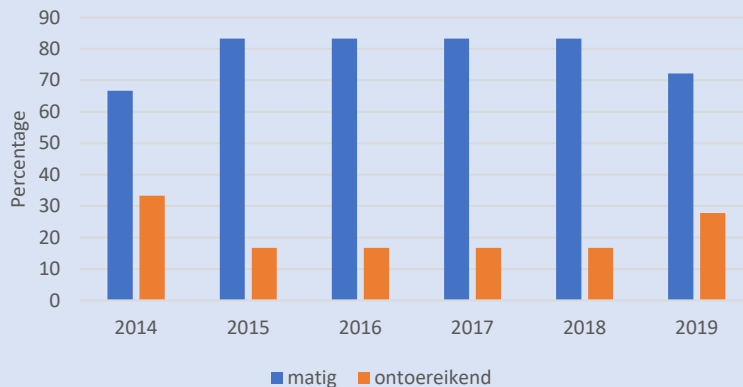

- Flevoland kent 33 zwemwateren. Geen enkele daarvan heeft het kwaliteitsoordeel 'slecht'.
- 24 van de 33 zwemwateren worden beoordeeld als 'uitstekend', 5 als 'goed' en 4 als 'voldoende'

Bron: CBS: European Environment Agency, bewerking Tympaan Instituut

Ontwikkelingen

Ontwikkeling toestandsbeoordeling ecologische kwaliteit oppervlaktewater, waterschap Zuiderzeeland
de categorieën 'goed' & 'slecht' kennen geen waarden, en zijn daarom niet getoond

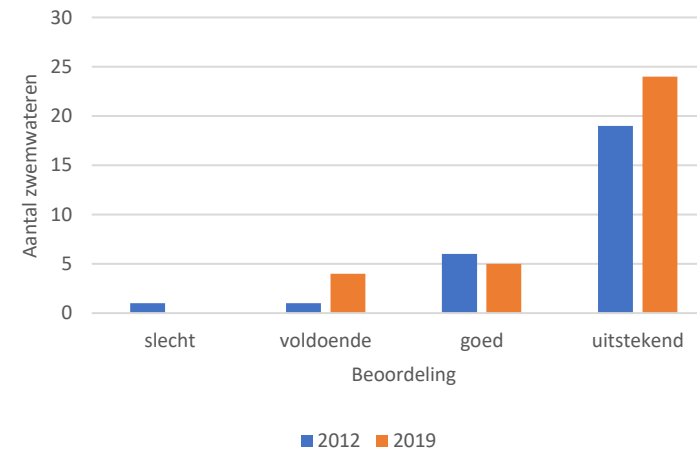

- De ecologische kwaliteit van oppervlaktewateren is redelijk stabiel in Flevoland.
- In 2019 zien we dat één waterlichaam waarvan de toestand voorheen als 'matig' werd beoordeeld, nu als 'ontoereikend' wordt beoordeeld.

Bron: Universiteit Utrecht & Birch (2020)

Ontwikkelingen

Kwaliteit van zwemwateren naar beoordeling, Flevoland

- Het aantal zwemwateren is in Flevoland gegroeid van 27 in 2012 naar 33 in 2019.
- In 2012 werd 70% van de zwemwateren beoordeeld als 'uitstekend', in 2019 is dit 73%.

Bron: CBS: European Environment Agency, bewerking Tympaan Instituut

Uitstoot door bedrijven

-Lage uitstoot/ uitscheiding/ emissies

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Ja, vanuit de wet milieubeheer. Het bevoegd gezag is verdeeld over RIJK, Provincie en gemeenten, naar typering bedrijf. Zo veel mogelijk decentraal, hogere risico's bij hogere overheden. Provincie is voor zo'n 40tal bedrijven bevoegd gezag.
- Depositie van stikstof is geregeld in de wet natuurbescherming, de provincie is daarvoor bevoegd gezag.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Reguleren: de provincie heeft een regiefunctie wet milieubeheer en houdt interbestuurlijk toezicht op gemeenten.
- Geen aanvullend beleid.
- De uitvoering is belegd bij de OFGV samen met gemeenten.
- Het toezicht, de handhaving en vergunningverlening voor een heel klein aantal hoog risico bedrijven wordt door omgevingsdienst NZKG gedaan

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Rijk en gemeenten.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Bedrijven, Vrije sector adviesbureaus die bedrijven adviseren.

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Omwonenden.

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Natuurorganisaties.

Lage uitstoot – Stikstof, fosfaat, CO2

Huidige situatie

NOx	Aandeel sector in totale NOx-emissies Flevoland in %
Verkeer en vervoer	67%
Landbouw	22%
Energie	4%
Industrie	1%

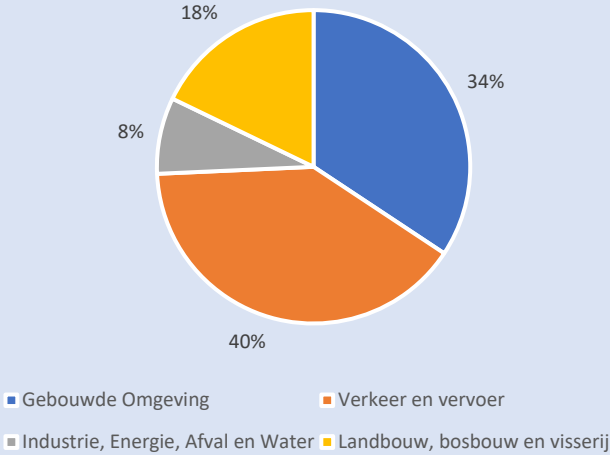
NH3	Aandeel sector in totale NH3-emissies Flevoland in %
Landbouw	89%
Consumenten	5%
Verkeer en vervoer	3%

- De stikstofemissie vanuit de provincie Flevoland bedraagt 6.675 ton NOx en 4.152 ton NH3. De tabellen geven de verdeling over de belangrijkste sectoren weer.
- Voor wat betreft fosfaat hebben we enkel cijfers over de fosfaatsuitscheiding uit dierlijke mest bij landbouwbedrijven. In 2020 bedroeg de fosfaatsuitscheiding 2.820 ton kg.

Bron: Provincie Flevoland, Aanpak Stikstof in Flevoland; CBS

Huidige situatie

CO2-emissie naar sector, Flevoland (2019)

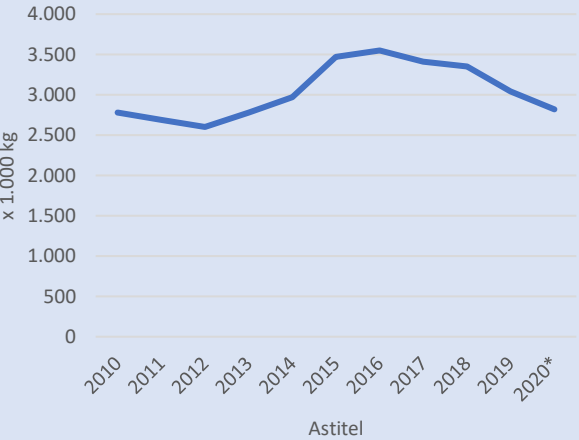

- In 2019 werd in Flevoland in totaal 2.647.600 ton CO2 uitgestoten.
- De sectoren verkeer en vervoer en de gebouwde omgeving hebben beide veruit het grootste aandeel in de totale CO2-uitstoot: respectievelijk 40% en 34%.

Bron: Klimaatmonitor

Ontwikkelingen

Dierlijke mest, fosfaatsuitscheiding (P205), 2010-2020, Flevoland

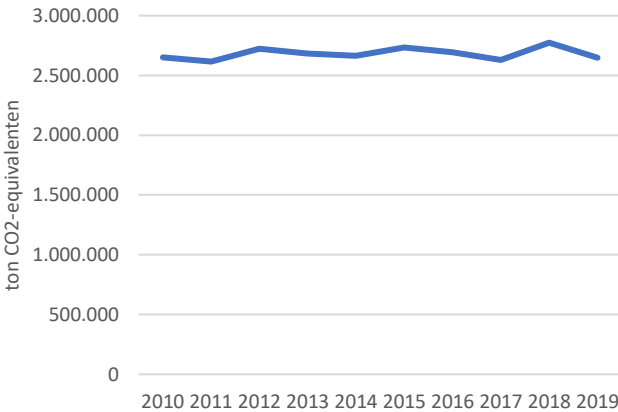

- Sinds 2016 daalt de fosfaatsuitscheiding uit dierlijke mest in Flevoland (-21% in periode 2016-2020). In Nederland als geheel zien we ook een dalende trend.
- Voor deze daling zijn verschillende verklaringen. Lage fosforgehalten van gras zorgden voor een daling van de fosfaatproductie bij melkveebedrijven. Een daling van het aantal varkens zorgt voor een daling van de fosfaatsuitscheiding uit varkensmest.

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Totaal bekende CO2-uitstoot, Flevoland

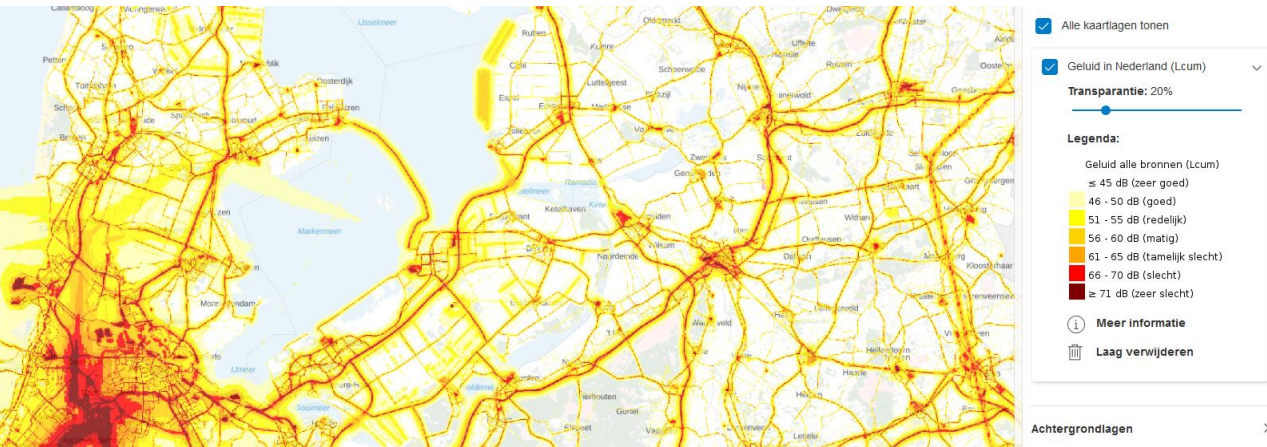
- De hoeveelheid hernieuwbare energie is in de afgelopen jaren fors en continu gegroeid in Flevoland.
- Tegelijkertijd zien we dat het energiegebruik en de CO2-emissies niet ingrijpend veranderd zijn: er is sprake van een lichte daling in de periode 2010-2019, al zien we in het laatste jaar een scherpere daling. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat – met name in de periode na de economische recessie volgend op de financiële crisis – in deze periode zowel de bevolking als de economische activiteit in Flevoland hard zijn gegroeid.
- Vanuit dat licht kan ook gesteld worden dat ondanks de aantrekkende economie, het energiegebruik en CO2-emissies maar beperkt zijn gedaald: energiebesparing heeft de groei meer dan gecompenseerd.

Bron: Klimaatmonitor

Lage uitstoot - geluid

Huidige situatie

Geluidshinder in Nederland, Atlas Leefomgeving

- Bovenstaande kaart zoomt in op geluidshinder in Flevoland, wat met name rondom grote wegen, langs spoorlijnen en in steden/kernen voorkomt.

Landelijke ontwikkelingen:

- In 2016 gaf 9,3% van alle Nederlanders van 16 jaar en ouder aan in de afgelopen 12 maanden ernstige hinder door geluid van wegverkeer te hebben ondervonden. Ook burens zorgen relatief vaak voorgeluidsoverlast: 8,4% van de Nederlanders ondervond hier ernstige hinder van. Daarnaast ondervond 4,6% van de Nederlanders ernstige hinder door geluid van vliegverkeer en 2,2% door geluid van railverkeer.
- Railverkeer zorgt daarmee voor minder ernstige hinder dan bouw- en sloopactiviteiten en recreatieve activiteiten (zoals horeca, sportparken en festivals), waar respectievelijk 4,5% en 3,3% van alle Nederlanders ernstige hinder door ondervond.

Flevolandse situatie:

- De GGD Flevoland heeft eind 2016 het landelijke gezondheidsonderzoek uitgevoerd. De enquête voorzag in een vraag gericht op de ervaren geluidhinder van wegen met een rijsnelheid van 50 km/h of lager en van wegen waarop harder mag worden gereden. De provinciale wegen horen tot deze laatste categorie. Uit het GGD onderzoek blijkt voor Flevoland, dat 12% van de geënquêteerden enige mate van hinder ondervinden van deze wegen en krap 3% ernstig worden gehinderd. In de gemeenten Almere en de Noordoostpolder zijn de percentages het hoogst. Het grote aantal hoog geluidbelaste woningen in de Noordoostpolder verklaart deze uitkomst voor deze gemeente.

Bron: Atlas Leefomgeving obv RIVM; GGD; Provincie Flevoland – Actieplan geluid 2018-2023

Ontwikkelingen

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Ja, vanuit de wet milieubeheer en het landelijk afvalstoffenplan (LAP). Dat is het kader voor provinciale vergunningverlening voor verwerking afvalstoffen. Het bevoegd gezag ligt primair bij de gemeenten. Voor een specifieke groep bedrijven met een hoger risico (zo'n 40 bedrijven) is de provincie bevoegd gezag.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren en faciliteren: uitvoering opgave Circulaire Economie Omgevingsvisie, oa Platform Circulair Flevoland, verkenningen grondstofstromen, matchmaking en keteninitiatieven en businessdevelopment voor circulaire bedrijven.

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- De gemeenten zijn primair bevoegd gezag,
- Rondom het stimuleren van circulariteit is er afstemming Flevolandse gemeenten, daarnaast afstemming/ kennisdeling IPO en MRA.

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Horizon, bedrijfsleven, kennisinstellingen (Windesheim, Aeres, MBO College), maatschappelijke organisaties, etc.
- OFGV, uitwerking zuinig omgaan met grondstoffen

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Idem, zie boven

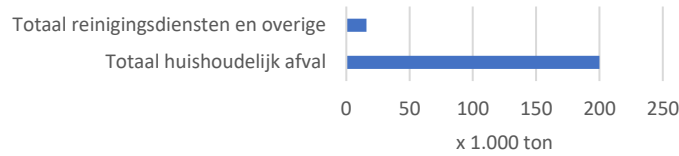
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- NMFF, MVO NL, CB'23

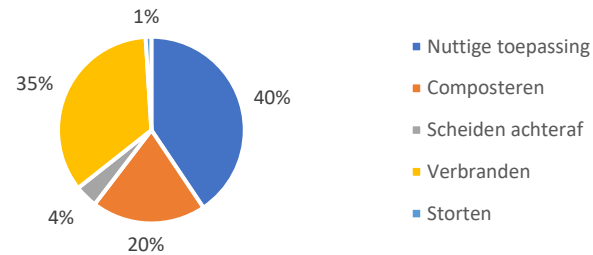
Duurzame productie

Huidige situatie

Gemeentelijk afval, Flevoland, 2019

Verwerkingsmethoden huishoudelijk afval, Flevoland, 2019

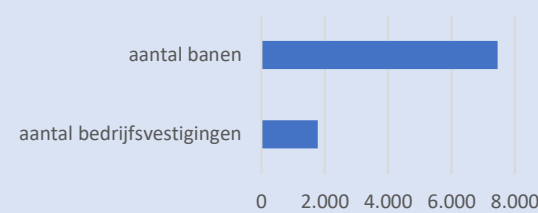

- In het kader van duurzame productie is het relevant te kijken naar de productie en verwerking van afvalstromen.
- In Flevoland werd in 2019 216.000 ton aan afval ingezameld, verdeeld over huishoudelijk afval (200.000) en afval afkomstig van reinigingsdiensten (16.000).
- Belangrijk te realiseren hierbij is dat industriële afvalstromen ontbreken in deze cijfers: in de MRA betreft 89% van het totale afval industrieel afval, en is slechts 11% afkomstig van huishoudens.
- In 2019 kreeg 40% van het ingezamelde huishoudelijk afval een nuttig toepassing (recycling, hergebruik, terugwinning).

Bron: CBS; Amsterdam Circulair Monitor 2020

Huidige situatie

Circulaire banen en bedrijfsvestigingen Flevoland, 2019

- In 2019 waren er ruim 1.770 bedrijfsvestigingen in Flevoland die gerelateerd zijn aan de circulaire economie.
- Deze bedrijfsvestigingen zijn in 2019 goed voor een werkgelegenheid van ruim 7.450 banen (werkzame personen). Hiermee is de circulaire economie goed voor ongeveer 4% van het totaal aantal Flevolandse banen.
- Het gaat hier veelal om bedrijven actief in de reparatie, verhuur en lease van producten. Denk ook aan winkels in tweedehands goederen en bedrijven actief in de inzameling en behandeling van afval.

De gebruikte methode (bepaling aantal banen en vestigingen o.b.v. SBI-classificering PBL-rapport) kent beperkingen, en genoemde aantallen moeten daarom als indicatief worden beschouwd.

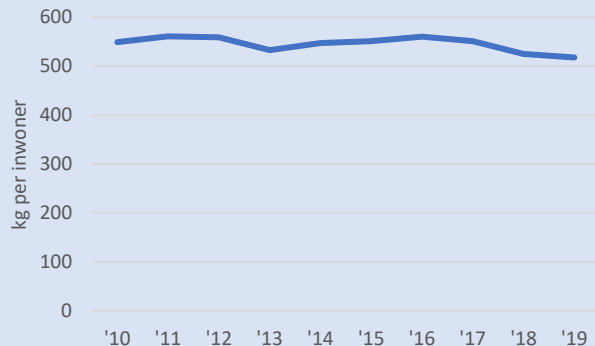
Bron: Provincie Flevoland obv PBL (2019),
Achtergrondrapport bij circulaire economie in kaart.

Aandeel circulaire banen in totale werkgelegenheid (2019)

3,9%

Ontwikkelingen

Gemeentelijk afval in kg per inwoner, Flevoland

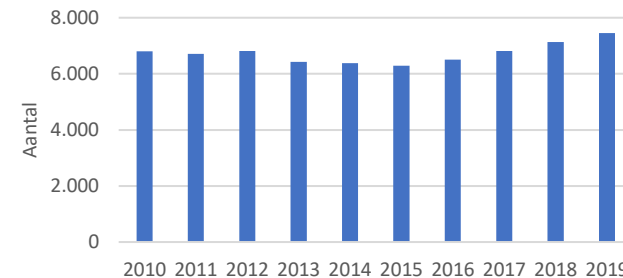

- De totale hoeveelheid gemeentelijk afval ligt in de laatste 2 jaar op een lager niveau dan de jaren daarvoor. Ten opzichte van 2010 is er wel nog steeds sprake van een lichte stijging.
- In deze cijfers wordt echter geen rekening gehouden met factoren als economische groei en bevolkingsontwikkeling. Wanneer we de hoeveelheid gemeentelijk afval uitdrukken *per inwoner*, is een dalende trend zichtbaar: in 2019 bedraagt de hoeveelheid afval per inwoner 518kg, een daling van 7,7% ten opzichte van 2010

Bron: CBS

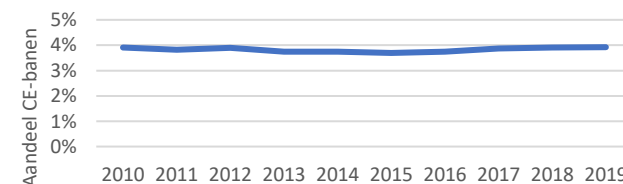
Ontwikkelingen

Aantal circulaire banen in Flevoland, 2010-2019

- Het aandeel circulaire banen in de totale Flevolandse werkgelegenheid schommelt al jaren rond de 4%. Dit beeld komt overeen met het landelijke beeld zoals recentelijk geschetst door het PBL.
- In absolute termen zien we – overeenkomstig de toename van het totaal aantal banen in Flevoland – het aantal circulaire banen in Flevoland vanaf 2015 toenemen, na een afname volgend op de financiële crisis.

Aandeel CE-banen in totaal aantal banen Flevoland, 2010-2019

Bron: Provincie Flevoland obv PBL (2019),
Achtergrondrapport bij circulaire economie in kaart.

Groei betaalbare duurzame energie opwekking

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Ja, middels ruimtelijk beleid mogelijk maken van de energietransitie (landelijk gebied)

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren: ja, bv. subsidieregelingen/uitvoering rijksinpassingsplan wind/EEF/opdrachtgever uitvoeringsorganisatie
- Faciliteren: ja, uitvoering Structuurvisie Zon
- *Regisseren*: ja, Regionale Energie Strategie, Regionale Energie Infrastructuur (REIS)
- Reguleren: ja, zonbeleid, uitsluiten kernenergie, bodembeleid geothermie, biomassa-cascadering
- *Zelf doen*: actieplan *Het Goede Voorbeeld*

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Alle decentrale gemeenten binnen Flevoland (incl. waterschap): samenwerking RES
- Rijk: financier, opdrachtgever, grondbezitter (RVB)
- Rijkswaterstaat: uitvoerder van projecten, grondbezitter
- MRA: samenwerkingsverband
- IPO: linking pin naar Rijk

Welke partijen zijn direct betrokken?

- Netwerkbedrijven (Liander, TenneT)
- Verbonden partijen: NMF Flevoland, EEF/DE-on, Omgevingsdienst (OFGV)
- Windparken

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Inwoners van Flevoland, veel bedrijven in Flevoland, professionele projectontwikkelaars voor zonne- en windprojecten, energiecoöperaties

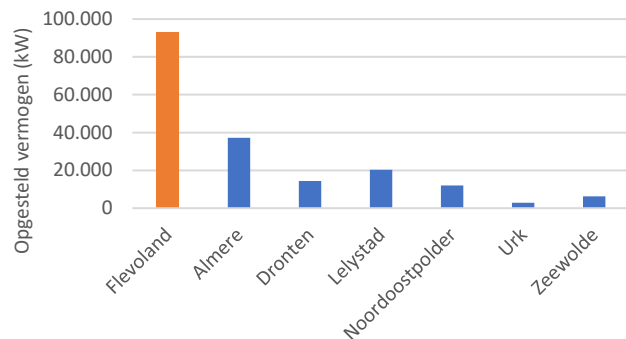
Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- Natuur en Milieu Federatie Flevoland (NMFF)
- Veel losjes georganiseerde partijen.

Betaalbare duurzame energie opwekking

Huidige situatie

Opgesteld vermogen van zonnepanelen op woningen, 2019

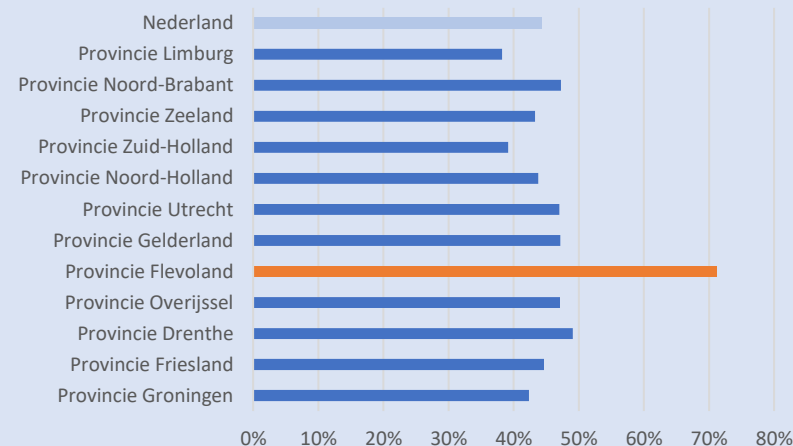

- Het opgesteld vermogen van zonnepanelen op woningen bedroeg iets meer dan 93.000kW in 2019. Dit is ongeveer 3% van het totale opgesteld vermogen zonnepanelen op woningen in Nederland.
- Dit vermogen kwam in 2019 bij iets meer dan 28.000 installaties vandaan in Flevoland.
- Ongeveer 40% van het opgesteld vermogen zonnepanelen woningen is afkomstig van woningen in Almere.

Bron: CBS

Huidige situatie

Percentage gelabelde woningen met een hoog energielabel A t/m A++ t/m B, 2020

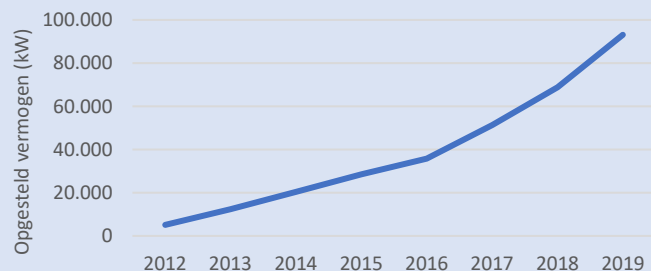

- Flevoland kent een relatief jonge woningvoorraad die relatief goed geïsoleerd is. Deze verduurzaming van woningen is terug te zien in het aandeel woningen met een hoog energielabel. Het aandeel woningen met een hoog energielabel (labels A++ t/m B) is in 2020 meer dan 71%.
- Landelijk is dit aandeel 44% in 2020.

Bron: Klimaatmonitor

Ontwikkelingen

Ontwikkeling opgesteld vermogen zonnepanelen op woningen, Flevoland

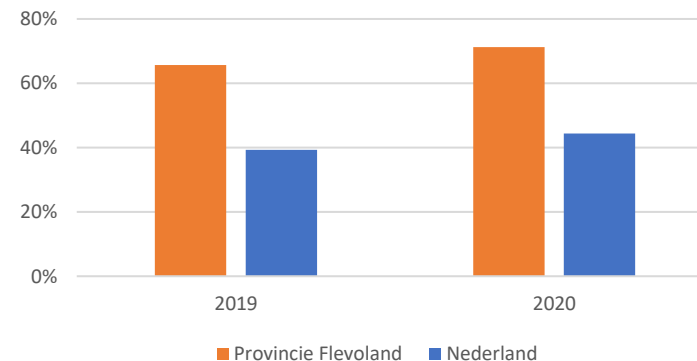

- Het opgesteld vermogen van zonnepanelen op woningen heeft sinds 2012 een vlucht genomen in Flevoland: van 5.055kW opgesteld vermogen naar 93.078kW.
- Het aantal installaties in Flevoland nam toe van 2.008 in 2012 tot 28.074 in 2019.
- De procentuele toename van het opgestelde vermogen is tussen 2012-2019 hoger dan gemiddeld in Nederland (+1.741% om 1.655%).

Bron: CBS

Ontwikkelingen

Percentage gelabelde woningen met een hoog energielabel A t/m A++ t/m B, 2019-2020

- Van 2019 op 2020 is het percentage woningen met een hoog energielabel in Flevoland toegenomen van 66% tot ruim 71%.
- Ook gemiddeld in Nederland nam dit aandeel toe, maar landelijk gezien heeft nog steeds minder dan de helft van de woningen met een energielabel een hoog label (A t/m B).

Bron: Klimaatmonitor

Vorbereiding op effecten klimaatverandering

Heeft de provincie Flevoland een (wettelijke) taak?

- Ja, de uitwerking hiervan op regionaal niveau moet nog verder plaatsvinden.

Wat doet de provincie op dit moment?

- Stimuleren
- Faciliteren

Welke andere overheden zijn betrokken en wat is hun rol?

- Alle andere overheden (6 gemeenten en waterschap)

Welke partijen zijn direct betrokken?

- velen

Wie / wat voor partijen worden geraakt?

- Iedereen: burgers en ondernemers, automobilisten, huiseigenaren, energieleveranciers, tbo's

Welke BBO's (belangenclubs) zijn actief rond dit thema?

- In Flevoland is dit nog niet inzichtelijk.

Algemene informatie

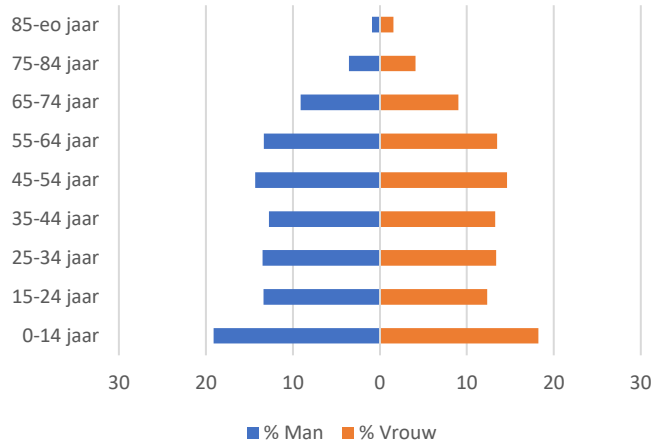
Brede welvaart; regioprofiel Flevoland en profiel per gemeente is in apart document opgenomen.

(NB: De weergave van het PBL is gekozen omdat deze een visueel heldere indruk geeft van de situatie. Deze weergave wordt echter niet meer geactualiseerd. Het PBL heeft de monitor brede welvaart eind 2020 aan het CBS overgedragen)

Algemene informatie Flevoland

Demografie

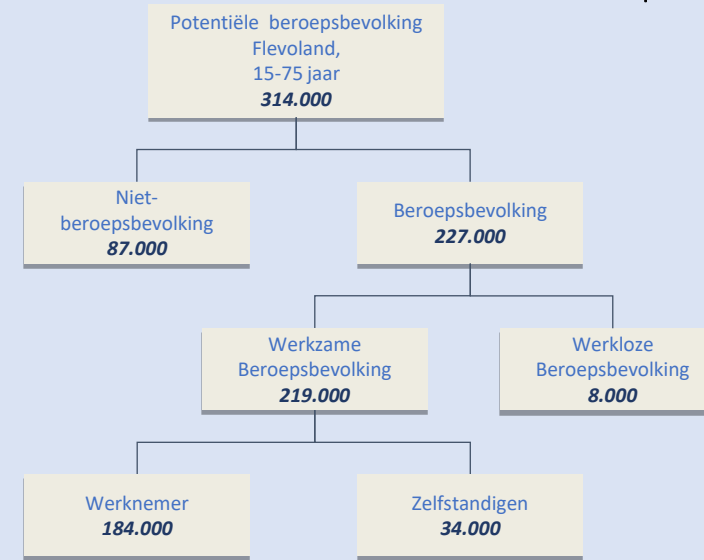
Bevolkingspiramide Flevoland, 2020

Bron: CBS

- Op 1 januari 2020 kende Flevoland ruim 423.000 inwoners, verdeeld over 176.625 huishoudens.
- Flevoland wordt nog steeds gekenmerkt door een relatief jonge bevolking. Gemiddelde leeftijd (38,9) ligt onder het NL gemiddelde
- Er is sprake van een positief migratiesaldo: er vestigen zich meer personen in Flevoland dan dat er vertrekken

Beroepsbevolking

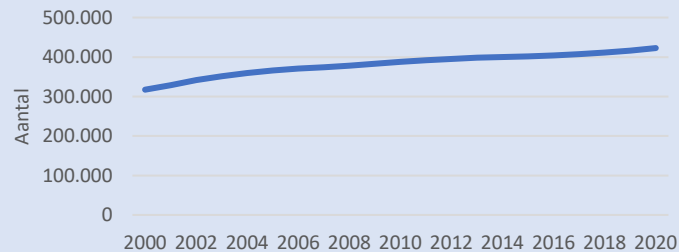
*Cijfers zijn afgerond op duizendtallen

Bron: CBS

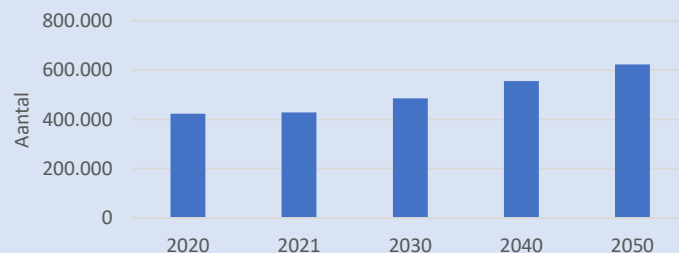
- Het schema hiernaast geeft een beeld van de verhoudingen in Flevoland tussen de omvang van de beroepsbevolking, de werkzame beroepsbevolking en de groep werkenden en zelfstandigen.
- Voor de omvang van het arbeidsaanbod vormt de potentiële beroepsbevolking het uitgangspunt. Dat is de totale bevolking van 15 tot 75 jaar. In 2019 zijn dat 314.000 mensen in Flevoland.
- Daarvan vormen 227.000 mensen de beroepsbevolking.
- Het overgrote deel van de beroepsbevolking werkt (219.000), als werknemer (84%) of als zelfstandige (16%).

Demografische ontwikkelingen

Ontwikkeling bevolking Flevoland, 2000-2020

Bevolkingsprognose Flevoland, 2020-2050

Bron: CBS & Provincie Flevoland

- Sinds 2018 ligt de bevolkingsgroei van FL steevast ruim boven de 1%, daarmee relatief de snelst groeiende provincie van NL
- In nasleep crisis (2011-2016) zagen we vertraging van bevolkingsgroei, al was er nog steeds sprake van groei in FL. In enkele gemeenten wel krimp.
- Naar verwachting groeit aantal inwoners in 2021 met bijna 5.500 (+1,3%)
- Het aantal inwoners zal blijven groeien. Tot 2030 komen er telkens iets meer inwoners bij dan voorgaande jaar. Vanaf 2030 stabiliseert de groei op een kleine 7.000 inwoners erbij op jaarbasis

Beeld per gemeente

Gemeente	Aantal inwoners
Almere	211.893
Dronten	41.555
Lelystad	78.598
Noordoostpolder	47.291
Urk	21.031
Zeewolde	22.653

- Bijna de helft van de inwoners van Flevoland woont in Almere
- Er is sprake van grote verschillen tussen gemeenten als we kijken naar het groeitempo. Almere groeit qua aantal inwoners ook het hardst, zowel absoluut als relatief
- Dronten, de Noordoostpolder en Zeewolde zijn in de periode 2010-2020 gegroeid, maar hebben in die periode jaren gekend waarin de groei stagneerde of in bepaalde jaren afnam.
- Vanaf 2019 zien we in alle gemeenten weer groei

Bron: CBS

Dit informatiepakket is tot stand gekomen met de medewerking van ambtenaren uit veel verschillende beleidsvelden.

Dank aan de collega's van Economie, Human Capital, Energie, Circulair, Landbouw, Milieu, Klimaat, Ruimte, Water, Wonen, Kwaliteit openbaar bestuur/ integriteit/ondermijning, mobiliteit en niet te vergeten de collega's van onderzoek en beleidsinformatie (OBI) die in recordtijd alle feiten en cijfers bij elkaar hebben gebracht.

Vragen over de informatie in dit pakket?

Op 7 april 2021 staat een technisch vragenuurtje op de PS agenda.

U kunt dan uw technische vragen stellen aan een aantal ambtenaren van team economie.

Eventuele schriftelijke technische vragen kunnen via de mail aan de griffie gestuurd worden. Deze worden dan doorgezet naar de betrokken ambtenaren.